

Naročnina
za državo SHS:
na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:
mesečno Din 50

Sobotna izdaja:
celoletno
v Jugoslaviji Din 60
v inozemstvu 80

SLOVENEČ

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“

Cene inseratoma:
Enostolpna petlinna vrsta
mali oglasi po Din 1-50 in
Din 2-—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2-50,
veliki po Din 3-— in 4-—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din 6-—.

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izvenredni
ponedeljki in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; neuradna pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 59, upravnitva 528.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni računi:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Grehi sedanje vlade nad Slovenijo.

V proračunski debati je poslanec dr. Andrej Gosar, nadaljujoč svoj govor, v imenu Jugoslovanskega kluba takole ozi- gosar v svojem govoru sedaj vladajoči re- žim:

»Gospodje, v tej zvezi lahko razumete vse ono, kar se je tu govorilo o volilni borbi pri nas v Sloveniji. V tej luči so jas- ne zlasti vse pritožbe o verskem terorju in o nasilju, ki ga je baje naša duhovščina vršila nad našim narodom. Toda če že ho- čemo govoriti o tej stvari, je treba, da se najprej vprašamo, kaj sploh znači verski teror, duševno nasilje? Kdaj vobče more- mo govoriti o terorju? (Klic v središču: Ali to nije na dnevnem redu!) Da, toda debato o tem so pričeli na vaši strani. O terorju moremo govoriti samo tedaj, če obstoja ka- ka zunanja sila, ki more teror proizvajati. Govoriti o čisto verskem terorju pa je fik- cija, je nasprotje samo v sebi. Gospodje, ali je to teror, ako pravi duhovnik, da mora dober katolik voliti poslance, ki so pošteti in verujejo v Boga? Kje je tu teror? Go- spodje, ako imenujete to teror, koliko hujši teror je pa to, ko ste govorili, da smo mi protidržavni elementi? Cerkev nima žandar- jeva, da bi mogla ljudi siliti, naj se ji poko- ravajo, država pa jih ima, da lahko vtak- nejo v luknjo vsakega, ki ji ni ljub. Cerkve se ni treba bati, države se moraš! To je teror, gospodje, in te vrste terorja je bilo pri nas veliko.

Kdo je v resnici izvajal teror.

Dovolite, gospodje, da omenim samo nekatere stvari iz naše volivne borbe. Zlo- raba javnih oblasti je bila pri nas večja nego smo mogli to v naših neurejenih raz- merah pričakovati. Naši okrajni glavarji so po nalogu velikega župana morali klicati naše župane k sebi in jim dajali navodila, kako naj pripravijo volitve in agitirajo za tako zvan nacionalni blok. Nad uradni- štvom so izvajali tak pritisk, da ni niti en konceptni uradnik, za katerega se je ve- delo, da pripada naši stranki, ostal na svo- jem mestu. (Smodej: Ali je to teror ali ne?) Žandarmerija je dobila uraden nalog, da pri volitvah agitira za tako zvan na- cionalni blok. Delavci so dobili od tajništva samostojne demokratske stranke obvestila, da so jim nakazane rente, ki jim po zakonu pripadajo — ker je zanje interveriral go- spod dr. Žerjav. (Smeh na levi.) Sam go- spod minister je šel na potovanje po deželi in prirejal slavnostne bankete, da bi na ta način rešil svojo stranko.

Gospodje nam očitajo, da smo izvajali verski in strankarski teror. Temu nasproti moram ugotoviti sledeča dejstva: Ako je kdo v naši državi izvajal teror in zlorabe, potem so bile to javne oblasti in njihovi funkcionarji. Javne oblasti pa niso izvr- ševale terorja samo direktno, marveč tudi indirektno potom organizacij, ki jih je dr- žavna oblast podpirala, jim dala svobodne roke, da morejo naše ljudi terorizirati. Tu se je že govorilo o znanem ljubljanskem slučaju, a tudi jaz sam sem doživel podo- ben slučaj, da je banda deseterice ljudi s hrupom onemogočila sestanek preko sto naših pristašev. A namesto da bi oblast razgnala razgrajče, je razgnala naše ljudi, ki so bili čisto mirni. Take stvari so se do- gajale, gospodje! Sedaj pa nam očitate, da smo mi izvajali teror, dočim ste to delali vi sami!

A ne samo, da se je pri nas izvajal teror- začasa volitev, marveč se teror na- daljuje tudi po volitvah. Naše uradništvo in naše učiteljstvo se mora seliti z enega mesta na drugo in to v popolnem nasprotju z zakonom, ker je že stalno nameščeno. Pa ne šamo to, ampak posamezni naši ljud- je se pošiljajo v pokoj, dasi imajo šele 35 do 40 let.

Vse te stvari navajam zaradi tega, da zavrnem trditev, da smo mi izvajali teror, dočim ja je v resnici izvrševala državna oblast. Imam pa še neki poseben razlog, da to stvar naglašam: Naš narod je imel deslej vero v oblast; bil je navajen, da se pri oblasti zakon spoštuje in da se pri ob-

lasti dobi pravica. Sedaj se pa ta vera v državno oblast zmanjšuje, izginja, tako da ni daleč čas, ko se naš narod ne bo več zanesel na javne oblasti, da bi pri njih našel pravico.

Očitajte nam, da nismo državotvorni element, da delamo proti državi. Vprašam vas, kaj pomenja tako delovanje oblasti, kakor sem ga opisal sedaj, za državo? Ali ni to prav posebno destruktivno delo, ki mora končno zrušiti celokupni red v drža- vi? Gospodje, če se borite proti komuniz- mu in »klerikalizmu« v naši državi, potem je najprvo potrebno, da zrušite ta boljše- vizijski zgoraj!

Za terorjem — novi davki.

Poleg vsega, kar se je doslej pri nas delalo, je razvidno iz teh predlogov o dva- najstinah, da hoče iti vlada še nadalje po dosedanjem potu in da hoče nadaljevati gospodarsko uničevanje našega naroda. (Kobasica: Bog vam odpusti! O kakšnem uničevanju govorite, ko vam se ni nikoli boljše godilo nego sedaj! Za milijardo vina ste popili v Sloveniji!) A koliko ste vi po- pili rakije, gospodje? (Kobasica: Torej pri- znavajo; statistika govori!)

Dotaknil sem se bil že glasovitega dav- ka, ki nam ga hoče naložiti vlada, davka na fizično delo. Ta davek je tako nesocija- len, da ga ni mogoče dovolj obsoditi. Po- sledice takega sistema bi bile strašne in draginje, ki nam uničuje vse gospodarsko življenje, bo tako narasla, da bodo naši in- dustrijalci še bolj izpirali svoje delavce, naši delavci ne bodo imeli zaslužka in ta davek bo potem prenehal sam po sebi.

A ne samo to, marveč g. finančni mi- nister hoče uveljaviti novo carinsko tarifo, ki gre popolnoma v isti smeri kakor ome- njeni davek. Ta carinska tarifa bo, kolikor mi je znano, draginjo tako silno povečala, da bo vse gospodarske življenje popolnoma zastalo, kar ne bo uničilo samo naših de- lavcev in našega gospodarstva, nego tudi državo.

Uničevanje našega šolstva.

Poleg gospodarskih težkoč, ki nam jih napravlja vlada, se vidi, da hoče svoj do- sedanji sistem izvajati dalje tudi na polju prosvete. G. minister Pribečević ne more dočakati časa, da bi mogel naše šole, ki so bile na razmeroma visoki stopnji, ponižati tako nizko, da bi bile popolnoma enake šol- am v najnekulturnejših krajih naše drže- ve. Zahteval je, da se izenačijo vsi učni načrti, a ta zahteva odkriva težnjo, da uni- či naše šolstvo. Toda ako je katera narodna ustanova taka, da mora biti v skladu z raz- merami, v katerih živi narod, potem je to šola. Naše šole so uspeh dolgoletnega raz- voja, one so zrasle z našim narodom; se- danj pa nam hoče prosvetni minister vse to uničiti in ponižati na stopnjo, na kateri smo bili pred 50 leti!

Posledice takega dela bodo strašne — ne samo za nas, ampak tudi za celokup- nost. (Glas na levi: To je prosvetni bolj- ševizem!) Kakor hočete na gospodarskem polju vedno izvajati proti nam komunistič- no načelo, tako hočete v naši prosveti iz- vesti komunistično nivelacijo. Toda nivela- cija kulture pomenja uničenje kulture. Kul- tura se more razviti samo tam, kjer se raz- vija individualno v skladu z razmerami in kjer se spoštujejo individualne razmere vsake posamezne dežele in vsakega posa- meznega naroda.

Brez ravnopravnosti ni sporazuma.

V verifikacijskem odboru se je mnogo govorilo o sporazumu. Eni so govorili za sporazum, drugi pa so rekli, da sporaz- uma ni treba, ker je to že več ali manj za- vršena stvar. Zame in mojo stranko je to gotovo: sporazum je potreben. Ako vi no- čete sporazuma med Srbi, Hrvati in Slo- venci kot narodi, potem je potrebno, da pride med nami do sporazuma vsaj kot med državljani, potrebno je, da se sporazumemo med seboj kot člani te države. Toda go- spodje, po takih potih, po katerih sedaj hodi vlada in s takim programom, kakor ga prinašajo te dvajstine, ne pridemo do sporazuma. Kajti po tem načrtu, po tem sistemu ne moremo postati ravnopravni, a dokler nismo ravnopravni, je sporazum

nemogoč! (Klic pri radikalih: Z vidovdan- sko ustavo ste postali ravnopravni!) Na papirju! (Klic pri radikalih: Ne, nego v resnici; kakor je vam, tako je tudi nam.)

Sklepam. Slovenci spoštujemo svojo narodno in kulturno individualnost. Za nas velja še danes geslo našega pesnika: »Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujičevi peti.« Zato zahtevamo zase popolno ravnopra- vnost v tej državi. Mi obsojamo vsako nasi-

lje, naj že bo politično, kulturno ali gospo- darsko.

Gospodje! V narodni skupščini imate večino in lahko si vzamete dvajstino, ka- kor jih je predložila vlada. Toda ako ho- čete, da bo naša država, da bo naš narod uspeval, potem je treba soglasja med nami. Soglasja in sporazuma pa ne bo, dokler v principu ne osvojite naših načel. (Odo- bravanje.)

Pred rekonstrukcijo vlade.
DELO ZA KONCENTRACIJSKO VLADO.

Beograd, 4. aprila. (Izv.) Dočim je na- vizez v političnem življenju nastopil po- poln mir po odhodu voditeljev bloka, se za kulisami med voditelji takozvanega na- cionalnega bloka vrši hud boj. Z ene stra- ni si skuša Pribečević zagotoviti, da osta- ne v vladi tudi po izvršeni rekonstrukciji. Poleg tega da kolikor tolko ohrani svoj sedanji položaj v vladi za slučaj rekon- strukcije. Pašić sam se o rekonstrukciji še ni izrazil in daje na vse tozadevne inter- vencije številnih kandidatov za ministrska mesta nedoločne odgovore. Iz njegove okolice potrjujejo, da se Pašić še vedno ni odločil niti glede rekonstrukcije niti gle- de nove orientacije. Nekateri krogi celo trde, da rekonstrukcije kljub temu, da je sedem portfeljev nezasedenih, še ni pričakovati pred velikonočnimi prazniki. Na drugi strani pa ravno radikalni ponovno izražajo in obveščajo javnost, da gre nova orientacija radikalne stranke v smeri kon- centracijske vlade in trde, da je koncen- tracija sprejeta kot najresnejša kombina- cija na vseh merodajnih mestih. Seveda mora biti v tej kombinaciji Nikola Pašić, ker brez njega danes ni mogoče računati na radikalno stranko. Glede same rekon-

strukcije vlade pa je omeniti, da se med radikali pojavljajo številni kandidati za ministrska mesta ter vsak v svojem listu forsira svojo kandidaturo. Pa tudi sedanji ministri niso vsi zadovoljni. Tako postaja položaj na zunaj in saj na vizez nekoliko zapleten.

Danes je dal ostavko na svoje mesto podpredsednik narodne skupščine Nikola Uzunović, ker smatra, da je s tem, da je prišel v predsedništvo skupščine, njegov položaj poslabšan. Zato zahteva, da po- stane zopet minister za javna dela. Nje- gova ostavka je bila sprejeta, in radikali trdijo, da bo Uzunović res postal minister za javna dela.

Vlada je tekom današnjega dne imela dopolne in potem večerno sejo, na ka- teri je razpravljala o včerajšnjem razgo- voru Radića s Pašićem. Pri tej priliki, ka- kor smo poročali o včerajšnjem razgovoru, je Pavle Radić prosil Pašića, da dela na to, da se čim preje Stjepan Radić izpusti iz zaporu in ravno tako ostali zaprti Ra- dićevci. Vlada je danes razpravljala o tem vprašanju in o vprašanju obznane. Sicer pa ni nastopil noben nov moment. Položaj je popolnoma moten in stabilen.

Hrvatska politika po preokretu HSS.

Zagreb, 4. aprila. (Izv.) Vaš dopisnik se je danes razgovarjal z nekim voditeljem Hrvatske zajednice.

Na vprašanje: »Kaj mislite, temelji li nova orientacija Seljačke stranke na faktučnem razpo- loženju stranke?«, je odgovoril:

»Ko je Seljačka stranka končala svoje organizatorično delo, je prešla k pozitivni, realni politiki in ona želi sodelovati pri najnujnejših aktualnih ljudskih potrebšči- nah. Hrvatski narod je bil vsled šestletne abstinence izključen od vseh koristi mir- nega državnega življenja in stranka želi izpolniti narodu dano besedo in za narod tudi kaj storiti. Seljačka stranka bi po vo- litvah čisto gotovo zavzela stališče, ka- lkršno je zavzel Pavle Radić v parlamentu, kar v ostalem dokazuje tudi program bloka narodnega sporazuma. Stranka bi to sta- lišče zavzela brez ozira na to, da je sedaj pod obznano in njen voditelj Radić v za- poru. Tako je dejansko razpoloženje v Seljački stranki. Zato se tembolj čuti ne- opravičenost postopanja vlade proti Se- ljački stranki, ki želi, da se odnosi med strankami uredi tako, da bo tudi Seljačka stranka z drugimi strankami mogla priče- ti s pozitivnim parlamentarnim delom.«

»Kaj mislite o zblizanju med radikali in Seljačko stranko?«

»Vsi pojavi zblizanja zahtevajo, da se radikali potrudijo, kar je njihova dolžnost, da po govoru Pavla Radića preštudirajo možnost faktučnega političnega dela s to stranko. Če je v tem prišlo do kakšnih konkretnih rezultatov, o tem za sedaj še ničesar ne vem.«

»Ali danes obstoji kaka raz- lika med Hrvatsko zajednico in Seljačko stranko in ali se je ta razlika opazila v govoru dr. Lorkovića?«

»Ta stvar je pojasnjena. Pavle Radić je izjavil, da je Lorkovićev govor izpopol- nilo njegovega govora. »Samouprava« je korektno ocenila značaj enega in drugega govora. Pavle Radić je govoril o razmerju Seljačke stranke do države, dr. Lorković pa je zavzel stališče napram sedanjemu delu vlade in podčrtal nekatera vprašanja, ki jih Pavle Radić ni omenil. Razliko v

govorih je hotel povdariti še g. Pribečević, pa je končno priznal, da oba govora v bi- stvu soglašata.«

»Kako je z razmerami v bloku?«

»V bloku je vse, kakor je bilo doslej, in ni prišlo do nobenih formalnih spre- memb.«

Komentar »Jutarnjega lista« o politici HSS.

Zagreb, 5. apr. (Izv.) Današnji nedelj- ski »Jutarnji list« objavlja od posebn e stranic članek pod naslovom: Na pra- vom putu. Članek med drugim pravi: »Od zgodovinske seje narodne skupščine dne 27. marca, ko je sedanji eksponent Radiće- ve politike Pavle Radić podal znano izja- vo, so se morali vsi poslanci radikalne stranke, ki zdravo mislijo, zamisliti v to stvar. Ker se ta izjava v ničemer ne razli- kuje od komunikeja vodstva HRSS od 24. septembra 1924, razen da je bolj precizna, je to dokaz, kako ena in ista stvar v raz- ličnih časih različno deluje. Kdaj in kje naj se ta izjava poda, to je bil merodajen določiti odgovorni nosilec politike HRSS, in nihče drugi. On edini sme, četudi je v zaporu, uzurpirati sebi pravico, da pozna pulziranje hrvatskega ljudstva, ki ga je po mnogoletnem delu zbral okoli sebe. Politič- ni dogodki, kakor so se od tega časa raz- vijali, nepobitno dokazujejo, da je naše po- litično življenje krenilo v čisto novo fazo, in to politično in taktično. Z veseljem ugo- tavljamo, da se stvar gleda z višjega inte- resa, in to za ljudstvo in za državo. V tem so že danes edini vsi merodajni faktorji in tako je došel trenutek, da se začne akcija za realizacijo sporazuma.«

Na koncu pravi članek: »Nihče od po- klicanih zastopnikov večine Srbov, večine Hrvatov in večine Slovencev se ne izmika temu velikemu delu in vsi kažejo iskreno in pošteno voljo v tem, da se delo sporaz- uma likvidira. Mi verujemo, da se bodo do prihodnjega sestanka narodne skupščine koncentrirale vse prave narodne sile v tem pravcu.«

Debata o najbolj reakcionarnem tiskovnem zakonskem načrtu na svetu.

VEČINA MEHANIČNO SPREJEMA.

Belgrad, 4. apr. (Izv.) Na današnje sejo odseka za tiskovni zakon je prišel minister za izenačenje zakonov Marko Gjurčić. Govorec o zakonskem načrtu je dejal, da je tiskovni zakon najvažnejši zakonski predmet, da je treba s tem zakonom poskrbeti za zadoščenje oklevetanim ljudem, da je to težavno, in da mora vsak za svoja kazniva dejanja sam odgovarjati in ne sme zvržati krivde na druge osebe, kakor je bil to dosedaj običaj. To je bilo vse, kar je imel povedati v motivaciji zakonskega načrta, več pa ne more povedati, je dejal, ker je samo zastopnik ministra in se mora z načrtom v podrobnostih seznaniti (še le zdaj!).

Nato so pričeli z generalno debato. Prvi je govoril Milan Grol (Dav. dem.) in kritiziral načrt, ki je diletantsko delo in ki ni v skladu z določbami veljavnih kazenskih zakonov. Že predložena oblika je taka, da je zakon težko čitati in kaže na malomarno postopanje s tem zakonskim predlogom. Treba bi bilo dati vsaj par dni časa, da bi se načrt dobro preštudiral.

Poslanec Franc Smodej poudarja, da bi bilo treba najprej ugotoviti načela, na katerih je zakon zgrajen, kar bi olajšalo razpravo o načrtu v podrobni debati. Za osnovo zakona služi člen 13 ustave, izključiti je pa 130. člen, ki je, kakor določa ustava, samo predhodne narave, tiskovni zakon pa je namenjen za daljšo dobo. Namenjen ni samo, da štiti oblast in posameznike, ampak tudi, da varuje tisk pred zlorabo od strani policijskih oblasti. Predloženi načrt se tega načela ne drži in bo zakon tisku prinesel ogromno škodo, ako bi bil sprejet v predloženi sestavi. Da se tisku zagotovi svoboda, je treba odvzeti policiji kontrolo in jo dati sodiščem. Člen 13. ustave izključuje cenzuro razen v vojnem času. Člen 7. zakonskega načrta pa vsebuje prikrito predhodno cenzuro. V smislu člena 13. ustave je treba izločiti vse člene načrta, ki govorijo o prepovedi tiska po začasnih določilih člena 138. ustave. Odločno nasprotuje v členu 27. izraženemu načelu, da bi se morali zaplenjeni deli v novi izdaji izpolniti z novim gradivom, tako da ne bi bila vidna nobena bela lisa. To ne pomeni nič drugega kot prikrivanje postopanja kompetentnih organov, kadar bodo preganjali časopise. Bele lise so protiutež javnosti proti šikanam in neke vrste javno mnenje, ki se mora upoštevati v demokratični dobi. Določba v načrtu bo povzročala ogromno škodo, kar pričajo kršitve zadnjih dveh let, ko so se listi preganjali. Kazni, ki jih določa načrt, so tako težke, da bi mogle vsak

list uničiti. Zato jih je treba spraviti v sklad z obstoječimi kazenskimi zakoni.

Poglavje 5. zakonskega načrta odpira široko vrata popravkarjem, vladnim organom, pa tudi zasebnikom. Namen popravkom more biti le, da pride prizadeži do besede, ne pa, da bi se omogočilo proti navadnim, ki odgovarjajo dejanskemu stanju, uvajati očite neresnice. V tem oziru je že pomanjkljiv avstrijski tiskovni zakon iz l. 1862, dasiravno je boljši od predloženega načrta. Za popravke je treba določiti zastarelost, kakor je določena v kazenskem zakonu za kazniva dejanja.

Govornik se pridružuje mnenju ministra za izenačenje zakonov, ki se je izjavil za individualno odgovornost, zato je proti kolektivni odgovornosti, ki jo določa člen 44 predloženega načrta. Predlog brani samo državno oblast in posameznika, tisku pa ne daje nobenega varstva in ne pospešuje tiska kot velevažnega kulturnega faktorja, marveč mu je v škodo. To je tem slabše, ker država časopisu nič ne pomaga. Ne nudi mu prednostnih taks. Dajati bi morala objektivna poročila, katerih mu sedaj sploh ne daje. Presburo je slab informativni činitelj za inozemstvo. Listi si morajo sami skrbeti za informacije. Če pa ne dobi o važnih zadevah pravih informacij, se pa vlada pritožuje nad poročili listov. Govornik govori o neodgovornosti za resnična poročila o javnih razpravah v skupščini. Časnikar bo vedno v skrbeh, kaj sme poročati o skupščinskih razpravah.

Vasa Jovanović predlaga konec debate, češ da bodo o Smodejevih izjavah razpravljali v podrobni debati.

Pri podrobni debati so govorili Vasa Jovanović, Velja Popović, dr. J. Janić, dr. Kojić in Živković. Prvih pet členov je bilo sprejetih brez večjih sprememb. Za šest člen, ki izključuje publikacije s psevdonimom pisatelja in slikarjev, se je vsled Smodejevega protipredloga vnela živahna debata. Večina je končno sprejela vladno formulacijo. Daljša debata se je vnela o členu sedmem, ki določa, da se mora dolžnostni izvod predložiti policiji po dovršenem tisku pred razpečavo. Poslanec Smodej je predlagal namesto besede »pred razpečavanjem« besedo »istopčasno z razpečavanjem«. Njegovo mnenje je branil poslanec Živković. Večina predloga ni sprejela, predlog je bil v nebitveno spremenjeni formulaciji sprejet. Po daljši debati o devetem členu je bila seja zaključena. Prihodnja seja je sklicana za ponedeljek ob pol 10 dopoldne.

Italija.

POSLANEC DR. BESEDNJAK ZA GOSPODARSKO ODPOMOČ NOVIH KRAJEM.

Rim, 4. apr. (Izv.) Poslanska zbornica je včeraj odobrila vojni proračun in začela razpravo o proračunu finančnega ministrstva. Tem povodom je nastopil poslanec dr. Besednjak za gospodarsko od pomoč prebivalstva novih pokrajin. Opisal je veliko stisko, v katero je zašlo kmetjsko prebivalstvo v Istri vsled vinske krize in pa vsled škode od propadu bivše avstro-ogrsko krone. Naglašal je nujno potrebo, da vlada dovolj naknadno zamenjavo kron za tiste, ki so to ob prejšnji zamenjavi vsled višje sile zamudili, pri čemer naj se upošteva tudi še nezamenjane avstrijske rente. Potem je opozarjal govornik, kako se pri uporabi izkvarja vojnoodškodninski zakon na škodo prebivalstva, tako da so vse odškodnine v Julijski Benečiji praktično zmanjšane na polovico. Ta položaj je neznošen, tembolj, ker so prebivalci Julijske Benečije nasproti drugim državljanom prikrašani na svojih pravicah. Končno se je govornik zavzel za to, da vlada prebivalstvu v novih pokrajinah vsaj deloma odpusti zaostale davke.

MUSSOLINI VRHOVNI POGLAVAR CELOKUPNE VOJNE SILE.

Rim, 4. apr. (Izv.) Včeraj je general Di Giorgio podal demisijo kot vojni minister. Mussolini si je pridržal odločitev, a ni dvoma, da bo demisijo sprejel. V poučilih krogih trdijo, da bo Mussolini zaenkrat sam vodil vojno ministrstvo in imenoval zopet načelnika generalnega štaba. Potem bo predložil parlamentu izpolnjeni vojni red in ustanovil ministrstvo za narodno brambo, v katerem se združijo upravni posli celokupne vojne sile na suhni, na morju in v zraku. Za narodnoobrambena ministrstva bo potem imenovan mož meščanskega stanu, ki mu bodo stali ob strani po en državni podtajnik za armado, mornarico in aeronavtiko.

Farinacijeva »Cremona Nuova« je priobčila povodom nameranih velikih izprememb v vojski članek, v katerem pravi, da mora biti danes edini pravi nepremagljivi poglavar vojnih sil Benito Mussolini, ki bo zagotovil Italiji najsijajnejšo usodo in zrušil parasitizem v armadi.

ITALIJANSKI POSLANIK V PARIZU V NEMILOSTI.

Rim, 4. apr. (Izv.) »Giornale d'Italia« poroča, da bo italijanski poslanik v Parizu odpoklican, ker so v Parizu živeči italijanski fašisti sklenili proti njemu naperjeno resolucijo in pa, ker ni znal preprečiti predavanja don Sturza v Parizu, v katerem je neusmiljeno bičal sedanjo notranjo italijansko politiko.

ROMUNSKI KRALJ SE NE ODPOVE.

Bukarešt, 4. aprila. (Izv.) Zdravstveno stanje kralja se boljša. Razširjene vesti o regentstvu so izmišljene.

MEDSEDOJNE KONCESIJE.

London, 4. apr. (Izv.) Pred nekaj tedni je francoska vlada poslala v Angoro znane politika in osebnega prijatelja Kemal paše Franklina-Bouillona v vojni politični misliji zastran ustanka v Kurdistanu. Ta korak francoske vlade so splošno smatrali kot potezo proti angleški politiki v Mezopotamiji. Sedaj pa je francoska vlada nenadoma preklicala polnomočja, ki jih je bila dala Franklinu-Bouillonu. Preklic polnomočij je napravil v Angliji jako ugoden vtis in splošno računajo, da bo angleška vlada popustila Franciji v drugih vprašanjih.

ŠTRAJK V MORAVSKI OSTRAVI.

Praga, 4. apr. (Izv.) V kovinski in v kemični stroki je štrajk končan. V premo-govinke prihaja vedno več rudarjev na delo.

Praga, 4. apr. (Izv.) V Orlovi se je zbralo danes na Mestnem trgu do 5000 ljudi, da izvedo, kaj je s štrajkom. Žandarmarija je množico s trga izrinila. Ko pa so prišli ljudje na periferijo mesta, so začeli na žandarmerijo najprej metati kamenje, potem pa streljati. Padlo je približno 15 strelcev. Nato so streljali žandarji. Dva delavca sta mrtva, več jih je težko ranjenih.

Dr. M. Slavič:

Novo slovensko sv. pismo

Izreden prosvetni in slovstveni dogodek je bil za vsak narod, ko je dobil prevod sv. pisma. Letnica postanka sv. pisma se piše z zlatimi črkami v narodno povestnico. Tako znamenito bo pa ostalo v zgodovini slovenskega naroda tudi leto 1925, ki nam je ravnokar podarilo »Sveto pismo novega zakona, prvi del: evangeliji in apostolska dela, po naročilu dr. A. B. Jegliča, ljublj. škofa, priredili dr. Fr. Jere, dr. G. Pečjak, dr. A. Snoj.«

Slovenci smo imeli sicer že sv. pismo. Vendar je ta prevod nekaj čelo novega. Dosedanji katoliški prevodi so imeli namreč za podlago latinsko besedilo, imenovano vulgato sv. Hieronima. Ni se torej prevajalo izvirno besedilo, ampak prevod. Protestanti prevodi imajo sicer izvirno besedilo za podlago, vendar se drže tako nemškega Luthrovega prevoda sv. pisma, da tudi pravzaprav ni prevod izvirnega besedila.

Rimsko-katoliška cerkev je od tridentinskega cerkvenega zbora (1546) skrbno varovala avtoriteto latinske vulgate kot avtentičnega besedila sv. pisma. S tem ni hotela vzeti izvirnemu hebrejskemu in grškemu svetopisemskemu besedilu njune avtentičnosti, dasi se ni izjavila, katero grško ali hebrejsko besedilo t. j. kateri rokopis ali katero hebrejsko ali grško izdajo sv. pisma smatra za avtentično, kakor je to storila pri latinskem besedilu.

Evangelijanci, ki so po Luthrovem vzgledu prevajali izvirne tekste, so kritično veljavo latinske vulgate večkrat podcenjevali. Novejša kritika svetopisemskih tekstov pa je dokazala, in protestantski kritiki, kakor Soden in Harnack, so brezdvomno priznali, da je vulgata ohranila tako dobro in splošno še boljše vsebino sv. pisma kot izvirni teksti.

Zato so bili prevodi vulgate dobri, kakor so dobri prevodi iz izvirnika. Besedilo sv. pisma pa ima sicer dogmatično nepokvarjenost (integriteto), nima pa kritične nepokvarjenosti. In kritično nepokvarjen ni izvirni tekst ne kak prevod. Tudi prevodi samo iz izvirnih tekstov niso brez hib.

Zato gre novejša kritika svetopisemskega teksta za tem, da na podlagi vseh pripomočkov, izvirnih tekstov in prevodov, dožene najboljše tekst, t. j. tak tekst, ki je najbližji besedilu, kakršno je izšlo izpod peresa svetopisemskih pisateljev. Izdaje takih tekstov so se priredile dozdaj že večkrat v znanstvenem namene. Cerkvena avtoriteta pa je do najnovejšega časa stala na stališču, da se za cerkvene avtoritativne namene prevaja vulgata, dasi se naj izvirni teksti pri prevodu upoštevajo. Tako je še imel n. pr. jezuit Arndt, ki je pred četrstoletnjem prirejal nemški prevod Allidijeve biblije, težave pri aprobaciji, ker se je tuintam oddaljeval od vulgatinega besedila ter se bolj naslanjal na izvirni tekst. Zato se je dozdaj n. pr. ohranjevalo v prevodih vulgate tudi tako besedilo, ki je očitno pokvarjeno, le pod črto se je dodajal izvirni dobri tekst.

Težava takega prevajanja se je občutila pri nas, ko so se prirejali psalmi za slovenski obrednik. Po omenjenem načelu bi se tudi tu moral tuintam prevesti kak vulgatin izraz, ki je manj dober ali celo pokvarjen.

Medtem pa so profesorji bibličnega inštituta v Rimu začeli prevajati pod vodstvom jezuita Vaccarija sveto pismo v italijansko iz izvirnih tekstov. Dozdaj so že izdali pentatev. Tu je postavljeno načelo, da se prevaja izvirni tekst, toda ta se sme popravljati, ko je izvestno, da je izvirni tekst pokvarjen, in prevajati torej ta po kritičnih načelih popravljeni tekst. S temi smernicami sta se seznanila ljubljanska profesorja svetopisemskega študija, ko sta se l. 1922. in l. 1923. mudila v bibličnem inštitutu v Rimu ter dobila odobrenje načel, po katerih se je prevajalo slovensko sv. pismo, od uglednih članov biblične komisije.

Novo sv. pismo je torej po teh načelih prevedeno. Preveden je grški tekst, in sicer po tistem grškem besedilu, v katerem dobri grški rokopisi soglašajo. Kadar grški rokopisi niso edini, a se jih vsaj nekaj strinja z vulgato, takrat se prevaja tisto besedilo, ki je v vulgati. Včasih pa se je na prvotni tekst moralo sklepati kar iz notranjih razlogov. Kjer so se morale zavreči kake sicer važne inačice, so se dale pod črto. Tista mesta pa, ki jih nimajo ne dobri grški teksti ne najstarejši rokopisi vulgate, pa so označena z oglatim oklepajem.

Ker je vulgata, kakor rečeno, splošno

V nedeljo

Pomladanska razstava! Oglejte si pariške novosti!

Od 9 dop.

do 8. zvečer.

Razstava se vrši v vseh prostorih trdnice: A. SINKOVEC nasl. K. Soss. Mestni trg 19

dobro ohranila svetopisemski tekst, zato po vsebini ni preveliko razlik v novem sv. pismu, če se primerja z vulgato in njenimi prevodi. Vendar so nekatera znana mesta precej drugačna. Mat. 5, 4: Blagor krotkim, zakaj ti bodo deželo posedli (prej zemljo). Mat. 5, 8: Blagor čistim v srcu (prej njim, ki so čistega srca). Mat. 6, 10: Pridi k nam tvoje kraljestvo (nam je tiskano z ležečimi črkami, ker te besede v izvirniku ni). Marko 7, 3: Judje ne jedo, če si s pestjo ne umijejo rok (prej če si pogosto ne umijejo rok). Luka 2, 14: Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so Bogu povolji (prej dobre ali blage volje), ker ima grški izvirnik besedo, ki jo eksegetični filologi tako razlagajo. Jan. 5, 2: Je pa v Jeruzalemu pri Ovejih vratih kopel (prej V Jeruzalemu je ovejja kopel), kar jasno sledi iz grških tekstov, ali tudi iz popravljenega vulgate v izdaji Wordswortha in Whitea: Est autem Hierosolymis super probatica, piscina. Jan. 10, 16: in bo ena čreda, en pastir (prej: en hlev in en pastir), kakor imajo grški in starolatinski rokopisi. Apostolska dela 8, 37: Filip je rekel: »Če veruješ z vsem srcem, se sme zgoditi.« In odgovoril je: »Verujem, da je Jezus Kristus Sin božji.« Vse to je dano med oklepaj kot nepristno.

Značilno je mesto Jan. 8, 25, ki se tu glasi: »Rekli so mu torej: »Kdo si ti?« Jezus jim je odgovoril: »To, kar vam tudi govorim od začetka.« Po vulgati še imajo stari prevodi kritični stavek: »Jezus jim je rekel: Začetek, kateri tudi z vami govorim.«

Zidanšek, ki je izdal l. 1918. v Mariboru novi zakon, I. del: sv. evangeliji in dejanje apostolov, in sicer prevod po vulgati, pa se je na tem mestu tudi že ločil od vulgate, ker je občutil težavo z vulgato, ter prevedel: »Jezus jim reče: Prav to, kar vam tudi govorim.« Vulgatin izraz »začetek« se namreč po grških rokopisih ne da izpričati.

Iz teh primerov se vidi, kako kritično je prirejeno novo sv. pismo. Njegova posebna odličnost pa je tudi ta, da je prevod v krasni slovensčini, v duhu slovenskega jezika; zato se čita lahko in prijetno.

Novo sv. pismo je v slovenskem slovstvu važen spomenik, ki bo služil sveti pobožnosti, splošni verski izobrazbi ter znanstvenemu in slovstvenemu napredku.

Dal Bog, da se srečno pričeto delo nadaljuje ter dokonča s celim sv. pismom!

Predsednik »Hrvatske pučke stranke« o politiki radičevcev.

Na sestanku zagrebškega kluba HPS, obdržanem 28. marca ob priliki priprav za zagrebške občinske volitve, je spregovoril tudi strankin predsednik Stjepan Barić, da označi stališče HPS do najnovejših dogodkov v hrvatski politiki. Rekel je med drugim:

»Vam vsem je znano obnašanje naših ljudi pred in tudi med vojsko, ko še nismo imeli HPS. Mi smo vedeli naprej, kako se bo razvila evropska in hrvatska politika, zato nas konec vojske ni našel nepravilne. Ko smo leta 1919 osnovali HPS, smo protehtali vsako točko, ki smo jo sprejeli v svoj program. Mi naroda nismo hoteli varati, mi nismo marali biti sužnji predsodkov preteklosti, ampak smo poklicali hrvatski narod na boj za to, kar mu je v korist in kar se je dalo z modro uporabo hrvatske politične sile doseči. Stali smo na stališču parlamentarnega boja in smo podarjali program avtonomistične ureditve Jugoslavije in avtonomistične organizacije Srbov, Hrvatov in Slovencev.

In ko smo se v ustavotvorni skupščini približali uresničenju svojega cilja, ker nam je ponudil Protić kot bazo za pogajanja svoj načrt ustave z izrecno pripombo, da s tem še ni izrečena zadnja beseda, sporazuma nismo mogli izvesti, predvsem radi tega ne, ker nam je za večino manjkalo približno 20 glasov, a gospod Radić, ki je imel 49 poslancev, ni hotel na vse naše prigovarjanje in rotnjenje, opustiti pota, po katerem je tedaj že krenil.

Da pridobi zase ljudstvo, je krenil Radić na pot demagogije. Vse one, ki so se bojevali v skupščini, je imenoval izdajal-

Danes ob 10. dop. vsi v Narodni dom na protestno zborovanje proti atentatu na tiskovno svobodo!

ce. Ljudstvu je obetal vse mogoče in nemogoče stvari. Izmišljal se je en fantastičen načrt za drugim. Govoril je tako, kakor da bi bilo treba hrvatskemu narodu samo nekaj zamisliti, in vstal bo ves svet, da to izvrši.

Te dni se je doigral konec tega nerealnega boja. Nemogoč cilj in neumna sredstva so nas dovedla do tega, da ne le nismo dosegli tistega, kar bi lahko dosegli, ampak tak konec se zdi človeku, kakor da bi se hrvatski narod za vedno zgrudil.

Potrebnost je, da poiščemo vzroke.

Avtonomije so bile radičevske malenkosti in drobtine, mi pa smo jim bili in jim smo defetisti. Oni so zahtevali hrvatsko kmečko republiko; toda, ker niso našli sredstev v dosego iste doma, so začeli iskati opore in podpore v inozemstvu. Mi smo se razšli z Radičem radi tega, ker smo smatrali hrvatsko-srbski spor za naš notranji problem, pa so nas radičevski agitatorji pred ljudstvom opravljali, da smo izdajalci in da smo prodali Hrvate Srbom. Sedaj pa nas v skupščini tožijo in pravi: Mi nismo pod vplivom inozemstva, mi nismo iskali opore v tujini; HPS stoji pod vplivom tujine!

Ko nas je P. Radič napadel, se je obregnil tudi ob duhovščino in škofo. Toda ravno hrvatski duhovniki so dokazali v preteklosti in dokazujejo v sedanjosti, da imajo srce za svoj narod. Razumemo, zakaj je Radič napadel hrvatske škofo. Škofje niso pristali na potvorbo njegovega strica, ki noče priznati, da je bila naša samostalna hrvatska država pred 1000 leti kraljevina. ... Pri neki priliki me je St. Radič napadel trdivši, da je vsakdo izdajalec, kdor prizna, da obstoja vidovdanska ustava. Sedaj je pa izjavil P. Radič v skupščini: »Danes faktično eksistira tukaj vidovdanska ustava z dinastijo Karađorđević na čelu, to je politično dejstvo, ki ga brezpogojno priznavamo in s katerim smo mi popolnoma edini.«

Radičevci se niso odrekli samo svojem republikanizmu, ampak oni gredo še dalje, oni ne govorijo niti o konfederaciji niti o federaciji; oni so se spustili še dalje. Oni smatrajo, da tudi mi preveč zahtevamo, če zahtevamo avtonomijo, zato zahtevamo skromno in bojazljivo neko samoupravo. ...

Radičevci so s svojimi izjavami začeli licitirati pod nas. ... Ponižali so se gospodje do skrajnosti. ... Posebej je dr. Superina še izjavil, da so pokorni vsaki vladi. ... Človeku se gabi vse to tem bolj, čim ve, da je vse obnašanje radičevcev navdahnjeno od samega Stjepana Radiča. ...

Mi sporočamo gospodi v Belgradu, da s Hrvati še niso prišli na konec. Radičevci so nizko padli, pasti morejo še nižje, gospoda lahko dobi nove izjave od njih, toda radičevci niso pooblašteni, da bi mogli tako govoriti. Hrvatski narod ne more iti pod program HPS. To je minimum, s katerim se more hrvatski narod zadovoljiti. Pot, po katerem so današnji mogočnejši krenili, je grd, toda politika sile, ki tira k licitiranju, ne bo strla odpora Hrvatov proti katerikoli nadvladi. Kapitulacija radičevcev ne znači kapitulacije Hrvatov.

Beležimo kot kronisti.

KDOR

kože imeti poceni srajce, kravate, obleke in drugo blago, naj se obrne na trdno L. TOMŠIČ, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 38.

Politične vesti.

+ Narodno ujedinenje in obdavčenje v teoriji in praksi. O priliki včerajšnjega običnega zbora Ljubljanske Kreditne banke je v svojem bilančnem poročilu naglašal generalni ravnatelj dr. Tykač, da so bili slovenski bančni zavodi lanske leto od 46 do 80% dobička obdavčeni, hrvatski zavodi pa samo za 20 do 38%.

+ Obupani samostojni demokratje. — »Hrvat poroča iz Belgrade: »Neki član vlade je izjavil vašemu dopisniku, da rekonstrukcije vlade ne bo brez ostavke vlade. Ostavka je pogoj za rekonstrukcijo, ker se bo Pašić zelo težko odkrižal nekaterih članov vlade. Samostojni demokratje so častnikar sicer zatirali, da je vsaka kombinacija brez Pribečevića izključena, vsaj za sedaj, a kaj bo pozneje, bodo šele videli. V resnici pa so samostojni demokratje zelo preplašeni in ena skupina njih je v hotelu »Excelsior« silno nestrpno čakala na rezultat P. Radičeve avdijence. Pribečevići so obupani, ker vedo, da je bila koalicijska z radikalni njihova zadnja napaka. Kakor hitro bo konec koalicijske med Pašićem in Pribečevićem, bodo samostojni demokratje izginili.«

+ Dobre informacije. Belgrajskemu »Palkanu«, ki je te dni zopet pogrel svojo stare trditve, da je bil radičevac dr. Nikić cele ure na sovjetskem poslanstvu na Dunaju, je poslal dr. Nikić sledišči popravek: »Današnji »Balkan« zopet pogreva idejo o boljševiški politiki HRSS. Napad se opira na netočno dejstvo, da sem jaz bil 11. marca na Dunaju na sovjetskem poslanstvu, kjer sem dobil baje navodila za nadaljnje držanje HRSS v parlamentu. Koliko pa so vredne informacije »Balkan«, je razvidno iz

dejstva, da sem bil 11. marca v Zagrebu, odkoder sem se istega dne odpeljal na sejo verifikacijskega odbora, kar je razvidno iz sejnega zapisnika.«

EXCELLA

najboljši in vendar najcenejši stroj rodbino in obrt. — Nadomestni deli za vse stroje.

J. Gorec, Ljubljana

palača Ljubljanske kreditne banke.

Dopisi.

Mirna. Dne 29. marca so naši orjunci vprizorili v gostilni Vidmar okoli desete ure zvečer nov škandal. Dva znana orjunaša sta s pestmi obdelavala Franca Kordana, mu raztrgala obleko in ga vrgla iz gostilniške sobe na cesto. To je sijajna korajža. Dva pijana močna orjunaška junaka skušata svojo surovost na majhnem in šibkem fantu, ki si ne more pomagati. Pa divjakom še ni bilo dovolj. Popisani prizor je videl naš somišljenik Lukek in s prijazno besedo povedal enemu izmed njiju, da se tako surovo ravnanje ne spodobi. Brez nadaljnega sta se oba orjuna spravila na Lukeka in ga začela pretepati in suvati. Zasledovala sta ga nato proti domu. Pred hišo jima je prišel na pomoč še tretji orjuncer ter razbil svetilko in vpil: Le po njem, kar ubijmo ga! Pred gostilno je stalo še več članov Orjune, vsi oboroženi s koli. Tudi ti so preizkusili svojo moč na preganjanem Lukeku, ki je dobil na glavi 5 ran, in tudi drugod po telesu je ves pretepen. Dogodka je prisostvoval tudi učitelj. Napad na naše pristaje je bil pripravljen, orjunci so imeli isti dan dopoldne občni zbor, katerega se je udeležil osebno njihov načelnik Marko Kranjc. Sodišče bo orjuncem dopovedalo, da je pretepanje in pobijanje pri nas tudi zanje zločin.

Raka. Finančni starešina Toroš, goriški narodnjak, je prevzel s svojo milostno ne ravno hvaležno nalogo, da otme potapljačec se sokolski čolnici. Lojze, propadli kandidati, je postal starosta. Na Raki se menijo, da je dal takoj strog ukor učitelstvu, češ, da premalo dela. — Najprej treba potolči sovraga, potem bo samo ob sebi vse naše, to je sedanja taktika raških liberalcev. Odtod strupeni napadi na naše organizacije in posebno na nekatere osebe. To je stara in drugod že davno obrabljena liberalna metoda, ki pa izrove ravno nasprotni učinek. Drže se tistega načela, ki ga je izrekel star njihov učitelj: »Krepko obrekuji, nekaj se bo že prišlo.« toda prišlo se bo le njih, kajti vsakdo na Raki ve, od katerih obreklih jezikov izhajajo laži po liberalnem časopisu. Zadnji dopis o raški pošti je sicer prenežen, da bi kdo nanj resno odgovarjal, vendar opozarjamo, naj si domačini ogledajo natančno osebo, od katere izhajajo denunciacije. Mi samo opozarjamo, naj nekateri voditelji liberalnih kričavcev ne pozabijo, da so državni uradniki in da imajo maslo na glavi. Ko pridejo druge razmere, se jim stopi, to jim garantiramo. — »Pa sem le precej kugelje za Jeskoto in Lojzeta načelil,« so se pobahali Ančimrov oče, čuvar skrinjice. »Pa precej drage so bile, vaska najmanj en liter,« se dobili v odgovor. Mi pa vemo, da ga je bilo treba celo 4 do 5 litrov, toda take junake, ki za par litrov vina magari po krivem prišejejo, ali pa dušo prodajo, radi prepuštimo demokratom. — Zoper protizakonite odloke gradbene direkcije glede poprave znane ceste sta vložila raški in cerkljanski občinski odbor pritožbo na upravno sodišče v Celju.

Najlepši izlet za praznike

je v BOHINJ — HOTEL SV. JANEZ. Kraze ceste za avtomobile. 2230

Prosvetna zveza.

Škopično predavanje o Beneških, katere je priredila Prosvetna zveza sinoči v Ljudskem domu, je lepo izpadlo. Krasne in jasne so bile številne slike, ki so očarljivo vplivale na gledavce. Te neme spomenike, žive priče umetnosti, je mojstersko razlagal g. Vurnik. Njegovo predavanje je bilo vsebinsko silno bogato. Koliko novih stvari nam je odkril s svojim predavanjem. Tudi ostale točke so bile podane z vso preciznostjo. Pesem o Čožotih je postala živa ob izbornem predavanju gosp. Stareta; poslušalec bi skoraj videl boj med slovenskimi ribiči in laškimi. Prav tako mojstersko je zapel g. Močan, s svojim krasnim glasom arijo: Vendar Gospod (Mendelssohn-Bartholdy) in pa Beneško pesem istega skladatelja. Redki so solisti, ki bi razpolagali s takim glasom in s tako dikcijo kot je pokazal sinoči g. Močan. Tudi pianist je z vso spretnostjo izvršil svojo nalogo.

Ljudska knjižnica sporoča, da bo za velikonočno praznike zaprta od četrta do torka po veliki noči.

Jesenice. Danes zvečer ob 8. se vrši v Kat. del. domu prosvetni večer. Lepo škopično predavanje o francoski revoluciji bo zelo zanimivo. K obilni udeležbi vabi odbor.

Moravce. Marijanska akademija, posvečena Mariji v umetnosti, se vrši danes popoldne ob 3. v Društvenem domu. Na sporedu so lepe Marijine pesmi, živa slika, deklamacija in predavanje o Mariji v slikarski umetnosti. Predavanje bodo pojasnjevale številne škopične slike.

Dnevne novice.

— »Klerikalci in komunisti pozivajo na poboje v Zagorju.« »Slov. narod« je sinoči pod tem senzacionalnim naslovom naznanil, da danes »Orjuna« v Zagorju razvije svoj prapor. Ker pa se prebivalstvo Slovenije za to organizacijo čisto nič ne zanima, je bilo naznanilo o razvitju prapora v Zagorju treba dodati nekaj mesarije, da bo ja kdo bral. V ta namen naj služijo letaki, katerih vsebino objavlja »Slov. narod« in zraven z vso njemu lastno resnobo pripoveduje, da so te letake dali klerikalci, ki so se »zvezali z nekaterimi prikrknjenimi komunisti, natisniti v Zagrebu. Letaki so naslovljeni na »proletariat v rudarskih revirjih, kakor beremo v »Slov. narod«. V njih se napada Orjuna, PP-režim, žandarski bajoneti, Trb. družba, nadvlada srbske buržoazije ter se končava z besedami: »Živela samostalna delavsko-kmetka republika Slovenija! In iz teh »šlagerjev« »Slov. narod« nedvoumno dokazuje, da so letak napravili »klerikalci«. Ne vemo, kdo je napravil letake, niti jih nismo videli, toliko pa vemo, da imajo »klerikalci« z njimi toliko opraviti kot »Slov. narod« z resnico in dostojnostjo! Nam se celo vsiljuje misel, da so ti letaki veliko prej produkt tistih ljudi, ki bi radi iz Zlata Orjuna v Zagorje napravili tako mesarijo, kakoršna je bila trboveljska. In v ta namen je dobra najgrša mistifikacija. Iz pisarjenja »Sl. Narod« je jasno le to, da napoveduje za danes pohod Orjuna v Zagorje ter nekako namiguje na eventuelne »dogodke«. Da pa ne bi v tem slučaju nihče prijel pravih krivcev, jih »Slov. narod« že vnaprej pere, zvrčujoč vso krivdo na druge, ki za izlet do včeraj sploh vedeli niso. Zato poštenemu prebivalstvu Zagorja svetujemo, naj popolnoma ignorira to prireditev, da se izogne izživljanjem in provokacijam ter od nekaterih ljudi zaželenim »dogodkom«. Ta slučaj s »Slov. narodom« pa nam vnovič dokazuje, kakih podlosti je sposobna danes žurnalistika, ki je v službi samostojne demokratske stranke na Slovenskem. Težko je najti pravi izraz za ogabno početje te falzifikatorske provokatorske družbe.

— Predsednik Masaryk o katolicizmu. »Prager Presse« objavlja vsebino razgovora med predsednikom Masarykom in sotrudnikom »Češkoslovaške korespondence«. V tem razgovoru je predsednik Masaryk rekel o katolicizmu med drugim: »Ni dvoma, da se katolicizem danes duševno preraja, zlasti v Nemčiji, kjer stoji tudi intelektualno na višku. Avstrijski katolicizem je bil vedno dekadenten, kar najbolj dokazuje okolnost, da ni na bogoslovskem polju verske filozofije nič pomembnega produciral, kar pa je bilo v njegovih vrstah večjih mislecev, so bili vsi vedno opozicijski ali pa liberalni (?). Avstrijska hierarhija se je vedno preveč zanašala na državo. Katolicizem predsedniku ni antipatičen. On sovraži le indiferentizem in liberalizem v verskih zadevah ki je tako silno vplival na avstrijske katolike, da se to še danes čuti pri čeških katolikih (?). Predsednik zahteva od vsakega programatično jasnost, kar velja tudi za mladokatoliške struje. Siat ut sunt aut non sint! Predsednik hoče res dobre katolike, kakor želi sploh popolne pripadnike vsakega svetovnega naziranja. Intelektualna višina nemškega katolicizma ima svoj vzrok v tem, da žive nemški katoliki med drugoverci in morajo zato vedno stati na straži. Na miren način iztržena ločitve cerkve od države bi po njegovem mnenju plemenito tekmo med raznimi verstvi le dvignila. On želi izobražene, zlasti bogoslovno visoko stoječe duhovščino in na višku časa stoječe katoliške časopise. Opozorjel je, kako visoko stoji v verskem in filozofskem oziru inozemski listi. Pri nas pa opazuje le začete tega duhovnega preporoda. Razume, da katolicizem v verskih stvareh ne more sklepati kompromisov. V političnih rečeh pa je mogoč odnehati. Meni, je dejal Masaryk, je zelo ljubo, da obstojajo katoliški redovi, ki hočejo versko življenje poglobiti. Poglobljenje in odkritostrečnost stremjenja je potrebna vsaki veri. Vsem konfesijam manjka danes močne vodivne osebnosti. »Moja bogovernost je tako trdnac — je dejal prezident — »kakor ona vsakega pozitivnega kristjana, posebno pa zaupanje v Božjo previdnost, ki ne vodi samo usode posameznikov, ampak tudi usode narodov.«

— Z ustavljanjem lista pričnemo nepreklicno sredi prihodnjega tedna. Kdor ima torej kaj zaostanka na naročnini, naj nemudoma odpše listerčno vsoto, da mu moremo zagotoviti redno prejetje »Slovenca«. Naročnina se pri vseh časopisih plačuje naprej in zato tudi pri našem listu ne moremo delati izjem. Stroški za izdajo časopisov so v današnjih časih preveliki, da bi moglo časopisno podjetje čakati na plačilo naročnine eden ali dva ali morda celo več mesecev. Naročniki, ki morda še nimajo v rokah položnice ali so jo založili, naj isto takoj zahtevajo po dopisnici.

— Naročnikom nedeljske izdaje sporoča uprava, da je določena celoletna naročnina za leto 1925 na 60 Din za vse kraje Jugoslavije, za inozemstvo 80 Din. Manj kot četrtletne naročnine uprava ne sprejema od naročnikov na tedensko izdajo. Kdor pošlje manj, dobi le odpadlo število izvodov po prodajni ceni.

— Inserate za velikonočno število sprejema uprava našega lista do četrta zvečer. Le nujne oglase bomo mogli sprejeti še v pe-

tek dopoldne. Velikonočna števila izide v zelo pomnoženi nakladi in bo torej zelo priporočljiva za trgovsko in obrtno reklamo.

— Ustavitev »Domoljuba«. Kakor smo že poročali, se je pravni zastopnik »Domoljuba« g. dr. Janko Brejc pritožil proti ustavitvi ne samo pri sodišču, ki je njegovi pritožbi v obeh instancah ugodilo, ampak za vse slučaje tudi pri upravnem sodišču v Celju. Pritožbi dr. Brejca proti odloku velikega župana ljubljanskega, s katerim je bilo ustavljeno izhajanje »Domoljuba«, je ugodilo sedaj tudi upravno sodišče v Celju s svojim odlokom z dne 27. marca t. l. Proti temu odloku se lahko pritoži g. veliki župan na državni svet v Belgradu. Če bo ta njegovo pritožbo zavrnil bo mogel stari »Domoljub« zopet izhajati. A tudi če se to ne bi zgodilo, kar pa smatramo za izključeno, je že razsodba celjskega upravnega sodišča hud moralen poraz za dr. Baltiča.

— Pirkmajerjeva blamaža v Belgradu. Iz Belgrade nam poročajo: Veliki župan mariborske oblasti dr. Pirkmajer je imel v pravniškem društvu v Belgradu javno predavanje o oblastni samoupravi. To predavanje je postavilo ugled slovenskih pravnikov v očeh srbijskih kolegov v slabo luč. Debatu, katere se je razvila po predavanju, je bila za dr. Pirkmajerja porazna. Prvi se je oglašil k besedi kot kritik njegov srbski kolega, ki je izjavil, da je današnje predavanje brez kritične vsebine, ker se je predavatelj omejil na razlago ustave in zakonov, svojih predlogov pa ni utemeljil z argumenti. Dvomi, da se je Pirkmajer učil samoupravnih nauk drugih narodov, n. pr. naroda angleškega. Vidi se, da ni čital tozadevnih del Slobodana Jovanovića, ker sicer ne bi mogel priti do takih predlogov, kakor n. pr., da naj vršijo eksekutivno službo oblastni organi, državni uradniki. Glede Pirkmajerjeve trditve, da ima veliki župan po zakonu pravico inihiranja nad oblastnimi odbori, je kritik poučil Pirkmajerja, da ima oblastni odbor dva delokroga: samostojnega in prenešenega. Samo glede prenešenega delokroga ima veliki župan pravico inihiranja, kar se pa tiče samostojnega delokroga, sme sklep odbora suspendirati le, ako je nasproten zakonu, toda definitivno odločbo v takem sporu izreče državni svet. To bi bil moral povedati tudi veliki župan dr. Pirkmajer. — Ne morem razumeti, je dejal kritik, da je Pirkmajer v svojem predavanju označil naredbo oblastnega odbora kot zakonodajno delo zakonodajne avtonomije, dočim je jasno, da gre tu le za administrativne odredbe na podlagi zakona. Takih hrib in netočnosti ne bi smel pravnik zagrežiti v znanstvenem predavanju v društvu pravnikov. To bi bil argument za ostarije v pozni nočni uri. Predavanje je bilo skrajno klaverno. Dr. Pirkmajer je čital z negotovim glasom iz rokopisa. Govoril je neko mešanico, ki ni bila ne srbijska ne slovenska. Smelo je sedel za predavateljsko mizo. Ni se potrudil toliko, da bi uporabljal slovenske znanstvene izraze ali da bi celo govoril v slovenskem jeziku. Prisotnim Srbom in Slovenem je bilo mučno poslušati to mešanico. Nek prisoten Srb je dejal: »Bilo bi bolje, da govori slovenski, kao da nešto govori, što nije ništa!« Da popravi nekoliko to blamažo Pirkmajerja, se je oglašil dr. Vošnjak, ki je lomil in vezal otrobe, da so se prisotni šundili, kako more pravnik v znanstveni debati tako govoriti. Dr. Vošnjak je v ostalem tudi povedal, da je dr. Pirkmajer v Mariboru via facti že ustanovil sameupravo brez volitev! — V Belgradu je bilo to drugo javno predavanje Slovenca. L. 1920. je govoril tedanji podpredsednik ustavotvorne skupščine Ribnikar o Sloveniji in Slovencih. Tedaj se je njegovo predavanje prelevilo v humoristično predstavo in so se poslušalci smejali do solz. Predavanje dr. Pirkmajerja pa je zapustilo pri vseh prisotnih mučen vtis v teh resnih časih.

— Slabi dokumenti. Zagrebški listi poročajo, da so dokumenti, ki jih je vlada po prvi oprostitvi dr. Mačka in tovarišev predložila sodišču, slabi in da ne drže, vsled česar bodo dr. Maček in tovariši znova sodnijsko oproščeni.

— Res, najlepši pirh. Najlepši pirh je loterijska srečka Ljudskega doma v St. Vidu nad Ljubljano. In najugodnejši čas za nakup in prodajo srečk je velika noč. Kdor jih proda 25 dobi 2 zastoni, kdor jih proda 50 dobi 4 in kdor jih proda 100 dobi 10 srečk kot nagrado. Ne čakajte, ne odlašajte, velika noč je blizu in sreča se vam ponuja.

— Vpeljava novega vlaka na progi Trebnje—St. Janž. Pričenši od 5. aprila t. l. dalje vozi na progi Trebnje—St. Janž na Dol. dnevno redno nov nadaljnji vlak za prevoz potnikov. Odhod iz St. Janža ob 10.53, prihod v Trebnje ob 11.55 (zveza na opoldanski polniški vlak proti Ljubljani); povratek iz Trebnja ob 12.20, prihod v St. Janž ob 13.30. Nadaljnji vozni red je razviden pri postajnih blagajnah.

Prave nepotvorjene opalografiske potrebščine po starih cenah.

FRANC BAR, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5

— **Kleparski tečaj v Ljubljani.** Urad za pospeševanje obrti kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani namerava prirediti v prostorih Srednje tehnične šole v Ljubljani kleparski tečaj, ki ga bo vodil načelnik za druge kleparske, instalacijske in kotlarske mojstrov v Ljubljani, g. Alojzij Smerkol. Tečaja se lahko udeležijo pomočniki in vajenci iz tretjega in četrtega letnika. Interesenti naj dopošljejo svoje prijave najkasneje do 18. aprila t. l. na naslov urada za pospeševanje obrti, Ljubljana, Dumajeva cesta 22. Tečaj se prične v ponedeljek, dne 20. aprila t. l. ob 6. zvečer. Natančnejše podatke dobe udeleženci v pisarni urada.

— **Promocija.** Gospod Anton Slodnjak iz Bodkovec v Slovenskih goricah je bil na ljubljanski univerzi promoviran za doktorja filozofije.

— **Razmere v invalidski organizaciji.** Z ozirom na notico pod tem naslovom smo prejeli od ljubljanske podružnice Udruženja vojnih invalidov sledeče pojasnilo: Vsečina navedene notice ne odgovarja resnici in skuša z neutemeljenim podtikavanjem strankarske invalidski organizaciji opravičiti dejansko zlorabo organizacije v strankarske svrhe od strani izključenih 9 invalidov. — Zato ugotavljamo: Ni res, da je vodstvo organizacije na lastno pest in v nasprotju s čl. 8., točka »e« družbenih pravil izključilo iz društva 9 članov. Res pa je, da je napravil odbor podružnice, izvršujoč samo svojo dolžnost, na izvrševalni odbor ovadbo, da omenjenih 9 članov zlorablja organizacijo v politične svrhe in je ovadbi pridal dejanske dokaze. Med temi je bila zelo važna tudi izjava knezoškofjskega ordinarijata, dana oficijelnima delegatoma podružnice, ki sta se v tej zadevi zglašila pri njem. Na podlagi teh dokazov je Središnji odbor v Beogradu, uporabljajoč čl. 8. družbenih pravil, navedene člane vsled zlorabe organizacije v strankarske namene izključil. — Istotako je neresnična trditev, da se izrablja invalidska organizacija v propagandne svrhe JDS, ker nima organizacija z nobeno stranko, torej tudi ne z JDS, nobenih vezi. — Da je odbor postal v soglasju s članstvom organizacije, dokazuje soglasna zaupnica, podeljena odboru na rednemu občnem zboru dne 22. marca t. l. Izključenim 9 članom pa je na prosto dano, da si ustanove svojo politično organizacijo, kakor sami izjavljajo, ker naša organizacija ni imela, nima in tudi nikdar ne bo imela prostora za strankarske boje.

— **Komisariat za delavsko zavarovanje?** Zagrebški listi ponovno poročajo, da namerava vlada v uradih za delavsko zavarovanje odpraviti izvoljena ravateljstva in namesto njih imenovati komisarije. Tako sedanji centralistični režim dosledno teži za porušenjem zadnje sledi kake avtonomije na kateremkoli polju javne uprave.

— **Steindvajset novih letal bodo dobile naše letalske čete v Novem Sadu.** Letala so izdelana v francoskih fabrikah Berguet in Devoissin. Ta pošiljatev pomeni veliko pridobitev za armado. Vojni minister Trifunović se je tozadevno izrazil: »Že prihodnji mesec bomo priredili v Novem Sadu veliko svečanost na letališču, katere se bo udeležilo tudi več članov vlade. Takrat se bo dvignilo v zrak 150 letal, ki bodo letela na vse strani države, da javno pokažejo našo moč in silo tudi v zraku.«

— **Razsodbe v procesu dr. Hešič — dr. Hondl.** Na seji zagrebškega vseučiliškega zbora je bilo došlo do spopada med dr. Vodnikom in dr. Hondlom. Pri tem je pokrov volivne žare odletel v glavo dr. Hešiču in ga ranil. Dr. Hešič je proti dr. Hondlu vložil tožbo. 3. t. m. se je v tej stvari vršila na zagrebškem okrajnem sodišču druga razprava ter je bil dr. Hondl obsojen na deset dni zapora oziroma 1000 Din globe. Dr. Hondl je vložil priziv.

— **Bivši organist in občinski tajnik, vojni invalid, ki dobi 77 Din 50 para na mesec pokojnine in ima ženo, katera je pravkar na porodu, prosi nujno za službo ali organista ali pa občinskega tajnika.** Spričevala ima dobra. Živi v skrajni bedi in ga priporočamo, če je kje kakšna taka služba prosta. Naslov njegov se izve pri uredništvu »Slovenec«.

— **Zastrupljenje.** Pred kratkim so našli zastrupljeno na Gornji Polskavi soprogo ključavničarja Šuntarja. Vsled raznih sumljivih okoliščin so sumili, da je bila žena zastrupljena. Zato so oblasti odredile kemično preiskavo krvi in so obenem tudi zaprle njenega moža. Preiskavo vodi sodišče v Slovenski Bistrici. Pri kemični preiskavi krvi so dognali, da je umrla žena vsled zastrupljenja po ogljikovem plinu. Preiskava se nadaljuje in moža so obdržali začasno še v zaporu.

— **Za praznike so je preskrbel.** V noči od 1. na 2. aprila je neznan tat pokradel prekaženo meso 2 prešičev Luki Lengerju (p. d. »Smolejuc«) v Begunjah. Splazil se je v kuhinjo skozi skozni nezamreženo okno.

— **Obupana dekleta.** Predvčerašnjem so smeli v Zagrebu kar tri samomorilne poskuse na 18 letna Franciška Gračner iz Celja, služkinja, izgubila je službo, druge ni mogla dobiti; domov si ni upala. Šla je na šalo in izpila steklenico izola. Prepeljali so jo v bolnišnico, kjer je že izven nevarnosti.

— **Na ulici je umrl v Zagrebu Franc Pečnik,** rodom iz Župeče vasi pri Krškem. Ko se je vračal zvečer z dela domov, mu je postalo na ulici nenadoma slabo. Po par minutah se je sgrudil mrtev na tla. Zadel ga je kap.

— **Aufbiks.** Zagrebški »Jutarnji list« je objavil notico z naslovom »Aufbiks«, kjer razlaga bratom Hrvatom, da je ta beseda nemškega izvora in je nastala iz nemškega »Auf die Wichse«, »na pretepec«. Na koncu notice pristavlja za Hrvate opombo: »Dakle, kad čujete »aufbiks« negdje u Sloveniji, ili sučite rukave ili — maglate«.

— **Razne tatvine in vlomi.** Posestniku A. Lešniku pri Sv. Lovrencu je bilo ukradeno iz zaklenjenega skladišča 30 kg razne slanin, vredne 800 Din. Istotam je bilo tudi vlomljeno v shrambo za jedila pri posestniku Ivani Furman. Njej je odnesel brčkone isti tat 20 kg mesa, okrog 40 klobas in 100 Din gotovine, tako da se je za praznike dobro založil. — V Logaroveh je bilo vlomljeno v delavnico usnjarja Franceta Drenan. Vlomilci so odnesli več perila in obleke, namizne prte, vse knjige in spise ter še 300 Din gotovine. — Izpred gostilne Valentina Lamotorčana na Sapu je bilo ukradeno trgovcu z živino Francetu Novaku iz Loga kolo znamke »Waffenrad« št. 191.097, vredno 1300 Din. Kolo je ukradel neki okrog 20—25 let star fant, precej velik, sivo oblečen, s športno čepico, in se je odpeljal z njim skozi Drenovgrč v smeri proti Podpeči, kjer je izginil. Pred nakupom se svari!

— **Če prodajate hiše, posestva ali karkoli,** javite naslov »Posredovalcu«, Sv. Petra cesta 23. 323

Iz štajerske.

Š Poslanci Slov. ljudske stranke priredijo ob velikonočnih počitnicah zbor zaupnikov po vseh sodnih okrajih. Prosimo glavne zaupnike, da poslana vabila izročijo zaupnikom po vseh občinah.

Š Prosvetni večeri, ki jih prireja v Mariboru Prosvetna zveza, so zelo dobro obiskani. V petek dne 3. aprila zvečer je predaval gosp. prof. Prijatelj o Srbiji. Vrstile so se tudi pevke in glasbene točke. Udeležba je bila zelo lepa. Posebno mnogo se udeležuje prosvetnih večerov delavstvo.

Š Konzistorialna svetovalec sta postala gg. Anton Cestnik in Jožef Kardinar, oba profesorja na gimnaziji v Celju.

Š Za dekana v Celju je imenovan g. opat Peter Jurak.

Š Nova žrtev persekucij. Demokratski časopisi poročajo, da je na predlog velikega župana mariborske oblasti po členu 71. urad. zakl. premeščen g. Mirko Lešnik, stalni šolski upravitelj šestrazredne osnovne šole z eno vzporednico in otroškim vrtcem v Marenbergu na šolo k Sv. Duhu na Stari gori. Imenovan je bil vnet narodni delavec v obmejnih krajih. Zato so ga tudi avstrijske oblasti preganjale. V vojnem času ga je orožništvo ovadilo kot srbofilca ter ga spravilo pred vojaško sodišče v Gradcu. Tam je bil sicer oproščen, a pozvali so ga takoj brzojavno k vojakom. Ob obratu je na poziv Narodnega sveta za Dravsko dolino zapustil svojo družino v St. Vidu pri Ptuj ter organiziral tamkaj našo upravo in šolstvo. Njegovo šolsko delovanje je bilo po šolski oblasti vedno odlično ocenjeno. Ker se je bil nadučitelj Lešnik pri zadnjih volitvah odločil za listo Davidoviča, je štab SDS pri magnatu Paherniku v Vuhredu, odlikovanem z redom sv. Save, sklenil, da mora nadučitelj Lešnik na vsak način v interesu narodne stvarci iz Marenberga. Ta sklep se je sedaj izvršil, kljub temu, da je marenberško slovensko prebivalstvo brez razlike strank poslalo velikomu županu pismo, da naj se g. nadučitelj, ki se je toliko trudil za slovensko stvar ob moji, ne premešči. Da ima nadučitelj pet otrok, od katerih je eden dorastel za srednjo šolo, demokratskih velmož ni genilo.

Š Žrtev samostalne-demokratske denunciacije g. profesor Ribarič odpotuje jutri na svoje mesto v Srbijo. Profesor Ribarič si je za časa svojega delovanja v Mariboru pridobil simpatije ogromne večine prebivalstva. Znan je kot narodni borec in odlični pedagog. Kot politik je zastopal g. Ribarič vedno mirno, treznejšo smer. Ker ni brezpogojno prisegel samostojno-demokratski kliki in si je ustvaril svoje lastno mnenje, so vzornega rodoljuba Jerjavčev proglasili za antidržavnega in ga vrgli tja doli na Balkan. Znan so osebe, ki so denuncirale g. Ribariča. Denuncijanti bodo dobili svoj čas svoje plačilo. Ves pošten Maribor pa čuti z g. Ribaričem in mu kliče: Vstrajajte! Žrtve, ki je morate prenašati in preganjanje vam bo dalo pred celo pošteno javnostjo sloves, da ste mož, ki tudi v času udarcev ne kloni svoje glave. Na težkem potu Vas spremlja posebno mladina, ki Vas je vzljubila kot svojega očeta. Ta mladina ne bo pozabila, kdo Vas je pregnal iz Maribora.

Š Profesor Franc Mravljak iz Celja je imenovan za »inspektorja« srednjih šol pri veli-

kem županu v Mariboru. Profesor Mravljak je bil dosedaj plačani glavni dopisnik »Jutra« iz Celja. V Mariboru bo gotovo delal konkurenco dosedanjemu »Jutrovemu« poročevalcu.

Š Kozje. Pisarna tajništva Slov. ljudske stranke v Kozjem se nahaja od 1. aprila v poslopiju glavne zaloge tobaka (Vahčič) ter ima uradne dneve: ob sredo, četrtek in petek celi dan in v soboto dopoldne.

Š O razpustu občinskega zastopa Sv. Krištof pri Laškem, o katerem smo poročali že včeraj, izvemo dodatno, da je to delo uslužbenec rudnika Huda jama. Med ljudstvom vlada nad tem neupravičenim razpustom veliko ogorčenje.

Š Iz trgovskega sveta. Trgovec z manufakturo g. Karel Worsche je oddal svojo staroznano trgovino v Mariboru v Gosposki ulici g. Antonu Macim iz Ptuja. Kakor znano, je g. Worsche dosegel poravnavo s svojimi upniki. Ostala mu je hiša v Mariboru in posestva v Dravski dolini. G. Worsche kot eden najstarejših trgovcev v Mariboru sedaj popolnoma opusti trgovino.

Š Nova avto-zveza. Ustanavlja se družba, katere hoče upeljati avto-zvezo med Mariborom in Gornjo Sv. Kungoto. Avto bi prenašal tudi pošto. Na čelu akcijske družbe je g. Franjo Senekovič, gostilničar pri Gornji Sv. Kungoti in bivši lastnik pogrebnega zavoda pri Sv. Lenartu. Avto bi imel tele postaje: Lajtersberg I. (tovarna Dervušek) — Lajtersberg II. (gostilna Kos), Spodnja Sv. Kungota (gostilna Prah) in Gornja Sv. Kungota. Po potrebi bo avto vozil tudi do Sv. Jurija ob Pesnici.

Š Stekel pes obgrizel celo držino. Iz Središča ob Dravi poročajo: Pred poldrugim mesecem je pes narodnega poslanca g. Andreja Kelemina (Radičev) v Obrežu pri Središču obgrizel v hlevu domačo kravo in bika. Kmalu nato je poradel tudi domačo hčerko in sina. Krava je prva kazala sumljive znake steklosti. Začela je divjati in tuliti. Iz gobca so ji padale krvave pene. Gospodinja je uporabljala razna domača zdravila. Ko je zdravila kravo, se je ranila v roko in tako tudi sebe inficirala. Pred osmimi dnevi so morali kravo zaklati. Živnozdravnik je zapovedal, da so morali meso izročiti konfederu. Par dni nato je bik poginil. Tulil je tako, da so ga slišali pol ure daleč. Šele sedaj so se Keleminovi spomnili, da prihaja vsa nesreča od tega, ker je bil pes, ki je obgrizel kravo in bika — stekel. Živnozdravniki in zdravniki so izvršili natanko preiskavo ter dognali, da sta bila bik in krava stekla. Pri hčerki in sinu ter gospodnji se še sicer niso pokazali znaki steklosti, ali vendar so sosedje opazili, da je obnašanje vseh treh zadnji čas nekam čudno. Radi tega sta morali hčerka in mati takoj na Pasteurjev zavod v Celje, a sina zdravi in mu daje injekcije domači zdravnik. Oče oziroma mož je o strašni nesreči zvedel šele v Beogradu ob priliki sej narodne skupščine. Ni izključeno, da nosi tudi on kal bolezni v sebi.

Š Poljske miši so se pojavile v veliki meri tudi na Dravskem polju med Mariborom in Ptujem. Radovedni smo, ali bodo naši kmetijski strokovnjaki tu pravočasno storili potrebne korake, da se mišja zalega ugonobi.

Š Za potovalni fond abiturientov državne realke v Mariboru je darovala mariborska pošiljnica 1000 Din. Srčna hvala! Posnemajete! — Odbor.

Novosti

pomladanskih
oblek in površnikov
nudi ceno

Jos. Rojina, Ljubljana

Iz Primorske.

p Nova prepoved slovenskih učnih knjig. Didaktični ravnatelj v Nabrežini je izdal na vse podrejene ljudske šole okolišnico, s katero prepoveduje rabo vseh dosedanjih slovenskih beril, češ da ne odgovarjajo Gentilejevi šolski reformi. Tako hočejo na ovinkarski način doseči, kar si naravnost ipak niso upali: odpravo slovenskih knjig iz šole.

p Smrtna kosa. V zadnjem času so umrli: Peter Brumat, vpok. poštar v Sempetru pri Gorici; Maks Petrovič, gostilničar in posestnik v Gorici; Vincenc Cernatič, jetniški čuvaj v pok. v Trstu in Bernard Godina v Škedenju.

Uživati nasladi ni Slovenka znala, dokler čokolade »Mitrin« ni poznala.

Iz Ljubljane.

JUTROVSKA MORALA.

V polemiki radi volivnih letakov je »Jutro« dne 3. aprila 1925 št. 80 napisalo tudi te besede: »Povedali smo že, da bi mi letaka ne tajili, ako bi ga tajništvo ali kdorkoli od SDS tiskal ali širil, ker se ne bojimo ne papeža in ne kardinalov, temenjanj bi se nam bilo treba sramovati letaka, ki bi bil — kakor navaja »Slovenec« — naperjen proti politikujoči duhovščini.« Slovenci smo v javnem življenju že marsikaj doživeli, toda kaj takega, da bi

vodilno glasilo stranke izjavilo, da bi se njegova stranka prav nič ne pomišljala izdati falzificiran letak, ker se tistih, čijh imena in izjave bi potvorila, prav nič ne boji, je bilo rezervirano samo mladinskemu glasilu, in javno spričuje, da so mladini res to, za kar jih smatra slovenska javnost že par let sem.

Znane afere, katerih ne bomo zopet posebič navajali, so dovolj posvetile v delovanje in nehanje gotove klike in razkrile neko miselnost, ob kateri se je slovenska javnost po pravici zgražala. Gospodom iz klika to seveda ni bilo posebno všeč. Skušali so se delati nedolžne; tam pa, kjer se afere dejansko le niso dale s sveta spraviti z zanikanjem in zavijanjem, so proglasili svoje mahinacije za narodno zaslužno dejanje in so mislili, da je zadeva s tem končana. Danes pa, ko imajo že vso oblast v rokah, so vrgli v kot še zadnje ozire in mislijo, da lahko že javno proglase moralo, ki jih je doslej vodila, pa so jo kolikor toliko tajili. Oni sedaj kratkomočno izjavljajo, da jih falzificiranje prav nič ne ženira, ker se jim ni treba bati tistega, čigar dobro ime bi zlorabili! S tem so gospodje proglasili za princip svojega političnega delovanja načelo, da človek sme vse, če se nima bati roke pravice.

Sedaj razumemo, zakaj niti ogorčenost javnosti niti zgražanje lastnih pristašev teh gospodov ne more odvrniti od tega, da ne bi protizakonito premeščali državnih uslužbenec, razpuščali občinskih odborov in odstavljali županov ter nalagali kazni brez zakonite podlage.

Vsak pa, kdor obsoja to moralo, ki jo je »Jutro« zdaj tudi javno proglasilo kot svojo in se je ne sramuje, je — protidržaven element!

Ij Za svobodo tiska! S sprejetjem projekta novega tiskovnega zakona, ki ga obravnava zakonodajni odbor in ki bo v kratkem predložen narodni skupščini, se bo popolnoma začela svoboda tiska. Z njim bo tudi ogrožen obstanek vseh onih, ki žive od knjige in tiska sploh. Dolžnost teh in vse javnosti je, da še v zadnjem trenutku dvignejo svoj glas in zahtevajo tak tiskovni zakon, ki bo zagotovil popolno svobodo tiska, kakršna je zagotovljena tisku v vseh ostalih kulturnih državah. V ta namen sklicuje organizacija grafičnega delstva v Ljubljani za nedeljo, dne 5. aprila ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma javen protestni shod, na katerem naj v zadnjem trenutku zahtevajo vsi prizadeti popolno svobodo tiska in protestirajo proti nameri, popolnoma ubiti in onemogočiti svobodo tiska. Vsa javnost in vsi prizadeti naj se sigurno udeležijo shoda in stopijo v obrambo tiskovne svobode. Savez Grafičnih radnikov Jugoslavije, podružnica Ljubljana.

Ij Minister dr. Šurmin se je včeraj mudil v Ljubljani po poslih svojega ministrstva.

Ij Umrli so v Ljubljani: Fani Šetina, vdova državnega pravdnika, 75 let. — Marija Gregori, zasebnica, 62 let. — Janez Medved, poljski dninar, 38 let. — Jakob Oblak, kočar, 78 let. — Stefan Lah, posestnik, 27 let. — Josipina Podgoršek, dninarjeva hči, 3 leta. — Fran Komar, pekov sin, hiralet, 16 let. — Bogomir Martinuč, zidarjev sin, 28 mesecev. — Ivan Wisjak, pečar, 68 let. — Flora Loboda, hči stavbnega risarja, 3 leta. — Alojzij Rupnik, redovnik, 43 let.

Ij Vse prijatelje mladine iskreno prosimo, da po možnosti darujejo za novoustanovljeno knjižnico v »Mladinskem domu na Kodeljevem« kako knjigo. Na željo pošljemo po knjige tudi na dom; morebitne stroške dostave povrnemo. Vsem cenj. darovalcem že vnaprej najprizirnejša zahvala.

Ij Izmišljen roparski napad na Sv. Petra nasipu. Prejšnjo soboto po noči okrog 12. ure so začeli prebivalci na Sv. Petra nasipu obupne kliče na pomoč. Na cesti so našli moža brez suknjice v spodnjih hlačah, ki je vpil: »Roparji, roparji, pomagajte!« Silno je zabavljajal tudi na stražnike, češ če kdo le malo zapoje ali glasneje spregovori, ima takoj stražnika na vratu, tu pa ko človeka napadejo na cesti in ga slečejo in oropajo, pa ni nikogar blizu. Stražnik je peljal oropane moža na policijo, kjer so ugotovili, da je to šofer Viktor Podkrajnik z Vidovdanske ceste. Mož je povedal na policiji sledeče: Šel sem okoli pol enajste ure iz gostilne in sem se napotil proti domu. Bilo je precej temno. Ko sem prišel na Sv. Petra nasip, sta skočila kar naenkrat proti meni dva neznanca in zaklicala: »Novaca! Sučji hlače!« Ko sem hotel zaklicati na pomoč, sta dvignila nože in sta mi zagrozila z besedami: »Taži! Sleci se!« In prestrašen sem slekel usnjat jopič. Toda s tem lopova še nista bila zadovoljna. Sleči sem moral še suknjico in po hlače, nakar sta roparja vse pobrala in zbežala. V suknjico sem imel 2450 Din gotovine. Hotel sem teči za njima, pa sta izginila. Nato sem tekel naprej in sem klical na pomoč. Policija je preiskovala ta čuden slučaj cel teden in zaradi tega tudi ni hotela dati v javnost nobenih pojasnil. Preiskavo je vodil policijski koncipient g. Polc, ki se je za zadevo resno zavzel in je dosegel tudi lep, toda nepričakovan uspeh. Ze pri prvih preiskavah se mu je zdela cela ovadba precej romantična in zdel se mu je nesrečni Podkrajnik precej sumljiv, dasi je v bistvu izpovedal vedno v smislu prve ovadbe na stražnici. Končno pa je ugo-

vil sledeče: Podkrajnik je bil tisti večer v neki gostilni na Ahacjevi cesti in je s tremi igrali igral karte. Imel pa je smolo, ali pa je slabše igral, tako da je zaigral ves denar. Na si pomaga iz zadrege, je prodal po daljšem prigorjanju gostilničarju svoj usnjati suknjič za 300 Din, toda pod pogojem, da ga lahko v 14 dneh za isto vsoto kupi nazaj. Bržkone se je bal nato iti brez suknjiča in dežar domov, ker bi ga bila žena pošteno izgovajala, in si je zamislil že opisani roparski napad. Končno so res dobili usnjati suknjič pri omenjenemu gostilničarju, ostalo obleko pa je vrnil Podkrajnik čez zid na neko dvorišče in so jo tam tudi našli. Tako je zašel ta poizkus iz dežja pod kap. Pošteno ga bo oštela žena, poleg tega pa ga bo prijelo tudi državno pravdnstvo radi varanja javnih oblasti.

Ij Neumestna aprilski šala. Aretirani Ormanci. Kot povzročitelji aprilske nočne šale za pomenjen plat zvona in s trobentanjem je aretirala policija tri dobro znane orjunce. Ene izmed aretiranih so po prvih preiskavah pustili zopet na prosto, dva pa, in sicer Bolavzarja in Macoratijsa pa sta še ostala v zaporu, ker se kopičijo vse indicije v dokaz njune krivde. Svoji aretiranih so sicer prosili, da bi fanta izpustili na prosto, obetali so vse prerodajne urade, toda zaman. Umesten je bil odgovor, ki so ga dobili prosilci na najbolj prerodajnem mestu in ki slove: »Če ne morejo karši napraviti red, ga bomo pa mi!»

Ij Opozorjamo na razstavo, ki jo priredi danes v vseh njenih prostorih tvrda A. Šinčev, nasl. K. Soss. Glej današnji inšert!

Ij Najnovejša bluze, otroške plaščke, obleke priporoča Kristof-Bučar, Ljubljana.

Ij Krasen mlad loviski pes fermač, 9 mesecev star, se ceno proda. Poizve se Kapitela 5.

Ij Svetlo-likanje ovratnikov ter likanje perila se najlepše izvršuje le v higijenični pralnici F. Šimenca, Kolodvorska c. 8. Izvršuje tudi popravila perila. 1864

Ij Tovarna Kozina razprodaja te dni večjo množico ostankov parov čevljev po izjemno znižani ceni, na kar se cenj. občinstvo bljudno opozarja. Prodaja samo na Aleksandrovi cesti.

Kolesa
L. Gorec
DELI, OPREMA in PNEVMATIKA na zalogi!

Prosveta.

pr Krek dr. Janez: Socializem. Nova nespremenjena izdaja. 616 str. Cena 80.— Din. Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Socializem dr. Kreka je pred vsem zgodovina socializma. V tem oziru je delo temeljno za vedno. Zbranega je v njem toliko gradiva in kakarsta poglavja so tako dovršeno obdelana, da se bo moral sociolog zopet in zopet vračati temu delu. Socializem nosi tako pečat Krekove osebnosti, kakor nobena druga njegova knjiga. Krek je vso snov porabil samo kot redstvo. On si je ustvaril točen socialni program. Kot agitator, kot organizator in politik je za ta program boril. Vse tu obdelano gradivo mu je služilo kot ponazorilno sredstvo, dilo mu je dokaz za njegov program. Z globokim filozofskim znanjem je kritično presojal ogromno nabrano snov in jo prisilil v službo istim načrtom. S tega vidika je treba presoditi dr. Krekovo knjigo. V tem temelji tudi njena velika moč, odtod njen ogromni vpliv na naše javno življenje. Knjiga se naroča v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

pr Slovenski Učitelj št. 3-4. je izšel z zanimivo vsebino. V članku »Naša mladinska literatura« so kritični podatki o izobrazbi mladine po mladinskem slovetstvu. Pisateljica črta se kar nič ne boji utemeljevati, da morajo biti naša mladinska knjiga več ali manj pedagoška in ne kar »l'art pour l'art«; pedagoška kakor je pisal tudi Tolstoj, Zola, Ibsen i. dr. Krepko lekcijo dobijo tudi oni, ki pitajo otroke s tako otroškimi rečmi, da že sami otroci ne marajo. V članku »O našem narodnem človeku« je marsikako dober zrna. Učiteljica Angela Grčar je pa poela svoje izkušnje iz ponavljalne šole. Ona pa, da prizadeti činitelj članka ne bodo čili, a ji odleže, da zlo poteži sotrpimem. Načelniki se vedno ne vedo, da bi s sedemdesetletno vsakdanjo šolo morali marsikateri otroci po 3 do 5 let biti v enem razredu, oziroma oddelku; nekateri se nikakor ne morejo uživati v to, ali naj imajo potem otroci in starši za šolo še ljubezen ali srd. — Zanimivi in naštetih članov o nacionalni državnosti šoli, kažejo izredno zavest za našo vzgojo. V listku Fr. Valjavca »Ostrovski ustanovitvi ruske drame« so poučni podatki iz ruske literature, ki predstavljajo razpravo o realizmu in nekdanjo rusko kritiko. Tu namo pojasnjeno, kako je ruska cenzura gledala za vsako besedo vohala hudoben namen, ter so bile še besede »družba, meščan, revščina« prepovedane itd. — Zelo poučni so prispevki o kulturi, književnosti in stanovskih zadevah.

Najlepše in najtrpežnejše

ERILO za gospode in dame, najmodernejše krilne bluze, predpasnike, otroške obleke kupite najceneje — ker je lastni izdelek — edino le F. in I. GORICAR, Ljubljana, Sv. Petra c. 29.

Narodno gledališče v Ljubljani.

DRAMA:

Začetek ob 8 zvečer.

Nedelja, 5. aprila: Ob 15 popoldne: »Pepelnica mladinska predstava pri znižanih cenah. Izv. — Ob 20 zvečer: »Lizistrata«. Izven. Ponedeljek, 6. aprila: »Miselc. Red A. Torek, 7. aprila: Zaprt.

Sreda, 8. aprila: »Lizistrata«. Red E. Četrtek, petek, sobota: Zaprt.

Nedelja, 12. aprila: »Golgotac. Izven. Ponedeljek, 13. aprila: »Lizistrata«. Izven. Torek, 14. aprila: Zaprt.

OPERA:

Začetek ob pol 8 zvečer.

Nedelja, 5. aprila: Ob 15 popo.: »Rigoletto«, ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv. Ponedeljek, 6. aprila: Zaprt.

Torek, 7. aprila: »Boheme«. Red F. Sreda, 8. aprila: »Carmen«. Red D. Četrtek, petek, sobota, Zaprt.

Nedelja, 12. aprila: »Don Juan«. Izven. Ponedeljek, 13. aprila: »Carmen«. Izven. Torek, 14. aprila: Zaprt.

Ljudski oder v Ljubljani

Nedelja, 5. aprila ob 3. uri popoldne, in torek, 7. aprila ob 8. uri zvečer (zadnjič v tej seziji): PASIJON ali KRISTUSOVO TRPLJENJE IN SMRT. — Predprodaja vstopnic danes od 10—12. ure popoldne in popoldne od pol 2. ure naprej. V ponedeljek in torek pa od 5—8. ure zvečer v pisarni Ljudskega odra in od 8—12. ure popoldne in popoldne od 2—6. ure v društveni nabavni zadrugi (Ljudski dom I. nadst.).

Še je čas

da imate za praznike novo, moderno obleko. Hitite in naročite si obleko iz sijajnih pomladanskih vzorcev pri tvrdki

Drago Schwab v Ljubljani.

Cerkveni vestnik.

c Bogoslužni red veliki teden v stolnici. Cvetna nedelja ob 3/9. blagoslovljenje oljk in procesija, ob 10. se bere, ob 10. pa poje pasijon pri slovesni sv. maši. — Popoldne ob 3/4. molitvena ura, ob 4. kratka pridiga in pete litanije. — Velika sredo: ob 4. popoldne pete jutranjice in hvalnice. — Veliki četrtek: ob 5. do 3/8. sv. obhajilo vsake pol ure; sveti maši ob 3/7. in 8., med katero škof posvete olja in obhajajo, nato pa 12 starčkom umijejo noge. — Popoldne ob 4. pete molitve. — Zvečer ob 3/8. skupna molitvena ura. — Od 9. dalje možje in mladeniči molijo celo noč najsvetejši zakrament. — Veliki petek: ob 3/6. jutraj sv. križev pot, ob 3/6. molitvena ura, ob 3/9. sv. opravilo. — Ob 4. popoldne pete jutranjice in hvalnice. — Ob 7. zvečer pridiga, po pridigi se pojejo žalostinke. — Velika sobota: ob 3/6. blagoslovljenje ognja, ob 3/9. molitve, blagoslov velikonočne sveče in krstne vode, ob 3/10. slovesna sv. maša. — Popoldne ob 3. blagoslov jestvin. — Ob 4. slovesne velikonočne jutranjice, ob 3/5. procesija po sledečem redu: rdeče bandero, Vincencijeva konferenca, možki. — Belo bandero Naše ljube Gospe, ženske s prižganimi svečami. — Vojaska godba, polovica vojakov. — Zastopstva uradov: mestni magistrat in svetovalci, trgovska zbornica, poštni uradniki, finančni uradniki, gimnazije, sodni uradniki, kat. akademiki, univerza. — Duhovščina in škof z Najsvetejšim. — Veliki župan, divizionar, pokrajinska uprava, častniški zbor, polovica vojakov. — Velika noč: ob 5. jutraj blagoslov jestvin, ob 3/6. pridiga, ob 6. slovesna sveta maša, ob 3/10. škofova pridiga, ob 10. pontifikalna sv. maša, po maši papežev blagoslov. — Popoldne ob 3/3. poirezna procesija k sv. Jožefu.

c Spored obredov velikega tedna v Trnovem. V sredo, četrtek in petek ob 4. popoldne v cerkvi jutranjice. Veliki četrtek ob 8. sveta maša, spomin zadnje večerje, med sv. mašo sv. obhajilo. Na veliki petek ob 3. ura čiščenja pred božjim grobom za žolsko mladino. Od 6—7 zvečer za dekleta, od 7—8 sv. rožni venec in petje žalostink, od 8—9 skupna ura za žene, od 9—10 za moške. Na veliki soboto ob 6. jutraj blagoslov ognja, ob 1. popoldne blagoslov velikonočnih jedil na barju, ob 2. na Lepem polju, ob pol 4 na Opekarski cesti in v Zeljarni. Ob pol 5 procesija slovesnega vstajenja, ob kateri svira godba jugoslov. železničarjev. Po procesiji blagoslov jedil v cerkvi. Veliko nedeljo ob 9. slovesna služba božja. Peli bodo Foersterjevo Missa solemnis z orkestrom.

c Člani Križanske moške kongregacije imajo jutri v ponedeljek ob 8 zvečer v družbeni dvorani sestanek, ki naj se ga udeleže polnoštevilno.

c Marijanska kongregacija za gospodične pri Sv. Jožefu v ponedeljek, dne 6. aprila ob pol 7. zvečer je običajen shod.

c Na Planinski gori pri Potočju se bo obhajala božja služba na velikonočni ponedeljek ob 10. Po stari navadi bo sv. maša tudi na velikonočni torek ob 8. Prehod je prost. Zupni uradi, odkoder prihajajo razni romarji, so napolnjeni, da to naznanijo vernikom. Zupni urad v Studenem, 2. aprila 1925.

Učiteljski vestnik.

Sestanek članov Slomškove zveze. Velikonočno sredo, popoldne ob pol 10. bodo imeli učitelji Slomškariji sestanek v svrhu razgovora o persekucijah, ki jih doživlja učiteljstvo po Sloveniji in ostali državi. Če tudi niso letošnji velikonočni prazniki ugodni za večje zborovanje, bomo imeli pa vsaj sestanek, da se medsebojno informiramo o težavah, ki jih preživljamo v centrali, kakor tudi o onih na deželi. Predsednik posameznih podružnic vabimo, da se sestanka gotovo udeležijo ter da pripeljejo seboj kolikor mogoče veliko članov. Sestanek se bo vršil v Akademskem domu. Vsi za enega, eden za vse! Teror bomo zlomili samo z odločnostjo in vztrajnostjo, zato ne sme biti v naših vrstah oklevanja in strahopetnosti. Do pravic bomo prišli samo po vztrajnosti. Ko bodo valpti uvideli, da nas s krivicami ne bodo ubili, tedaj bodo sramotno odnehali, ako jih že prej ne odnese vihar ogorčene javnosti s povrsja. Na svidenje tedaj 8. aprila v Ljubljani.

Positivni uspeh preganjanja. Tovariš nam piše: Radi grdih krivic, ki se godijo po PP-režimu učiteljstvu, sem izstopil iz UJU-ja. Prosim za sprejem v »Slomškovo zvezo«. Vivant sequentes!

Preganjanja razširjajo tudi na člane UJU. Kakor posnemamo iz »Učit. Tovariš«, so pričeli udarjati z bičem tudi po članih UJU-ja. Poleg Herbsta iz Šiške, Hribernika iz Ljubljane, Loparnika s Polzele, sta predstavljena tudi Lešnik iz Marenberga in Pirnat iz Mokronoga. Zakaj pa — se bo vsako vprašal? Trdskim liberalnim motogcem nista prizigala kadivne in delala dovolj globokih poklonov, zato sta si zaslužila kazen. Res daleč so pripeljali usodo učiteljstva. Če se še sedaj ne bodo odprle učiteljske oči — potem pa smo obupali nad učiteljsko stanovsko zavednostjo in uvidevnostjo.

Dve novi žrtvi Slomškove zveze. Janko Malešič, šol. upravitelj v St. Petru pri Novem mestu, je prestavljen na dvorazrednico na Kalu. Ali je kaj zagrešil? Edini greh njegov je ta, da hoče ostati značaja in ne mara presedati. Pa če mislijo, da ga bodo s tem pridobili za svoje nelepe namene, se zelo motijo. Tudi njegovega navdušenja za izvenšolsko delo s predstavami ne bodo omajali. Značaji, kakoršen je tovariš Malešič, se bodo znali posvetiti izvenšolskemu delu tudi v najbolj oddaljeni zakotni vasici. In to še s podvojeno silo. Gosp. Pestotnik, povemo Vam na uho, da so taki koraki zgrešeni strelj. Druga žrtev je gospodična L. Merala, učiteljica v Ribnici. Na tem slučaju vidimo, kako je framazonom na poti krščanska učiteljica. Kolikor poznamo to gospodično, živi in dela le za šolo in svoje strokovno in splošno zvanje spopolnjuje. Poleg obveznih šolskih izpitov ima tudi državni izpit iz francoščine. Nihče bi ne mislil, da bo tudi to doletelo pregnanstvo! In vendar! Prestavili so jo v Koprivnik na Kočevsko. Pa od človeka, ki se je izrazil, kakor se nam je povedalo, da ne vidi rad, če kdo hodi v cerkev in še posebno k pridigam, nimamo pričakovati kaj drugega. Po njegovih delih ga sodimo, ki ga kažejo v najgrši luči.

Rozekar-jopice v vseh barvah in velikostih dobite pri tvrdki **Ložar & Bizjak** Sv. Petra cesta št. 20

Dijaški vestnik.

d Občni zbor kamniške podružnice SDZ bo v sredo, 8. t. m., ob pol dveh popoldne v Društvenem domu v Domžalah. Ker je občni zbor velikega in odločilnega pomena za naše delo, je treba polnoštevilne udeležbe vsega katoliškega dijaštva v okraju. — Odbor.

d Na rednem občnem zboru Akademškega kluba zgodetov v Ljubljani je bil izvoljen sledeči odbor: častni predsednik ing. Novak Leo; poslovedni predsednik Klepec Josip; podpredsednik Mencinger Avgust; tajnik I. Beltram Vlado; tajnik II. Trampus Joško; odbornika Stanonik Jakob, Jerše Lado; revizorja Filipič Jakob in Filipič Bogomir.

Naznanila.

Rokodelski dom. Jutri, v ponedeljek, dne 6. t. m., bo predaval v dvorani Rokodelskega doma prof. dr. V. Šarabon. Predmet predavanja je: Severni tečaj. Predavanje bodo pojasnjevali zanimive, nove sklopične slike. Vstop prost. Pričetek točno ob 8. uri zvečer. — Pevske vaje so vsako nedeljo ob 11. uri in vsak torek ob 8. uri, t. m. b. r. a š k e v a j e vsako sredo in soboto ob 8. uri. Novi pevci in tamburaši dobrodošli!

Družba sv. Elizabete. Osrednji svet družbe sv. Elizabete ima redno mesečno sejo prihodnji torek, t. j. 7. t. m., ob štirih popoldne v Jugoslovanski tiskarni.

Šiskarji, pozor! Društvo Krščanska šola in Društvo za zidanje nove cerkve imata v nedeljo, 5. t. m. svoj občni zbor v samostanski dvorani ob pol treh popoldne. Sprejemajo se novi člani. Vse člane in prijatelje društva vabi odbor.

Služkinje! Občni zbor »Služkinjskega doma« ne bo danes, ampak 26. aprila ob treh popoldne. Ves dan bo posvečen Vaši zadugi.

Krekova mladinska podružnica Ljubljana in športni odsek sklicujeta v ponedeljek, t. j. dne 6. aprila, ob 8. uri zvečer sestanek vsega član-

stva v prostorih Jugoslovanske strok. zveze. Ker so na dnevnem redu zelo važne stvari, je dolžnost vseh članov, da pridejo. — Odbor.

Ježica. Orlovski odsek na Ježici uprizori danes ob 8. uri zvečer v društvenem domu na Ježici »Oče naš«, založna v petih dejanjih. Vsi najljubšeje vabljeni. Bog živi! — Odbor.

Prostovoljno gasilno društvo na Ježici priredi v nedeljo, 5. aprila 1925 javno tombolo. Začetek ob 3. popoldne. Glavni dobitki: Vreča bele moke, kompl. pnevmatika, vreča žita, 500 kilogramov premoga, voz butar, 11 koštrun in okrog 100 tern in činkvinov. Tablica Din 2. — Ker je čisti dobiček namenjen za kritje visokega dolga vsi vljudno vabljeni.

Po svetu.

sv Otvoritev židovskega vseučilišča v Jeruzalemu. Grožnje, ki so jih Arabci in kristjani izrekli ob priliki priprav za sprejem zastopnika angleške vlade Balfourja, če bo prišel k otvoritvi židovskega vseučilišča v Jeruzalemu, so se uresničile. Balfourja Arabci niso pustili v slavno Omarjevo mešico, kristjani so mu pa zaprli svoje katedrale. V mestu je veliko razburjenje. Prišlo je tudi do demonstracij in spopadov z oboroženo stražo, v katerih je bilo precej ljudi ranjenih. V Jeruzalemu je ob tej priliki prihitelo veliko Židov iz vseh delov sveta. 500 se jih je pripeljalo iz Amerike na posebnem parniku, ki je last zionistične (židovsko narodne) kolonije v Palestini. Vseučilišče je obiskalo do 7000 ljudi, tisoči in tisoči so tvorili špalir pred poslopjem. Otvoritev vseučilišča je važen uspeh zionističnega gibanja med Židi, ki gre za tem, da Palestino zopet popolnoma pribori Židom. Zato so praznovali Židje ta dogodek povsod, kjer je našel zionizem med njimi odmev. V Zagrebu je priredil akademski dijaški klub »Judeja« slavnostno akademijo, na katero so povabili poleg zastopnikov domačih oblasti tudi angleškega konzula. Slavnostni govornik dr. Licht je opasal zionistično gibanje in njegove uspehe, med katere spada v prvi vrsti lastno židovsko vseučilišče v Jeruzalemu. Naglasil je velike za sluge angleške vlade na tem uspehu in označil njeno naklonjenost nasproti zionističnemu gibanju kot zahvalo za žrtve, ki so jih doprinele židovske legije na strani entente v svetovni vojski. Povedal je, da se je doslej naselilo v Palestini do 140.000 Židov od vseposod in da imajo tudi Židje iz naše kraljevine svojo kolonijo v Jaffi. Vseučilišče bo imelo tri fakultete: kemijsko, biokemično in židovsko. Govornik mu je stavil za nalogo gojitve židovske znanosti in posredovanje znanja med vzhodom in zapadom.

sv Bolgarski dokumenti. Na stanovanju od policije ustrajnega komunističnega voditelja Borosijeva so vladni organi baje našli podrobno izdelan načrt za komunistično revolucijo, ki naj bi izbruhnila 15. aprila. Vstaja naj bi se začela v severni Bolgariji v okrožju Braskem, drugi sunek pa bi izvršili iz Vidina. V severni Bolgariji bi stopilo v akcijo 15 bataljonov, v Vidinu pa 7. Jedro vstajskih čet bi tvorili emigranti, ki žive sedaj v Jugoslaviji.

sv Draga aprilska šala. V »Pressburger Zeitung« je 1. aprila izšla notica, da so našli v bližini mesta okostje ogromnega mamuta. Načelnik oddelka za ohranitev spomenikov v Bratislavi je to notico takoj telefonično sporočil ministrstvu prosvete v Pragi, ki je takoj odpotelo iz Prage v Bratislavo posebno muzealno komisijo, ki se je šele po svojem dohodu v Bratislavo prepričala, da je prišla samo po aprila. Proti listu bodo potegnjene oblasti vložile tožbo na povračilo stroškov.

sv Avtomobili Mackensenove armade. Pri umiku iz Romunije preko Ogrske so vojaki Mackensenove armade prodali za bagatelne cene raznim ljudem okoli 3000 avtomobilov. Te avtomobile je ponudila nemška vlada reparacijski komisiji na račun vojne odškodnine, istočasno pa se je obrnila na ogrsko vlado s prošnjo, da ugotovi sedanje lastnike nemških avtomobilov. Ogrska vlada je nemški prošnji ugodila in zahtevala od vseh lastnikov avtomobilov pojasnila, kje so svoje avtomobile dobili. Na ta način je ogrska vlada izsledila 2800 nemških avtomobilov, ki jih bodo morali sedanji lastniki Nemcem vrniti.

sv Iz Evrope na Japonsko z zrakoplovom. Projekt, da se bo dalo premeriti ogromno razdaljo med Evropo in Japonsko v dveh dneh, se bliža svojemu uresničenju. Neka finančna skupina bo zgradila ogromen Zeppelin, ki bo veljal 10 milijonov zlatih mark. Zrakoplov bo vozil v presledkih, in sicer najprej iz Evrope do Spitzbergov, od tam na Aljaško in odtod na Japonsko.

sv Novi zlati rudniki v Južni Afriki. Iz Johannesburga poročajo, da je južnoafriška vlada dovolila v okraju Leidenburg svobodno iskanje zlata. Vsled te odredbe je prišlo v zlatiški okraj v par dneh na tisoče iskalcev zlata.

sv Za obrambo Londona prod letalski napadi bo angleška vlada zgradila 30 letališč, ki bodo v kolobaru razmestena okoli Londona. Vsako letališče bo zgrajeno za veliko število letal in bo močno utrjeno.

sv Velikost novih angleških zrakoplovov. Angleži hočejo zgraditi več zrakoplovov po Zeppelinovem sistemu, ki pa bodo po svoji velikosti prave Zeppeline znatno presežali. Sedaj grade zrakoplov, ki bo 720 metrov dolg in 140 metrov širok. Z njimi se bo lahko vozilo 100 oseb.

Gospodarstvo.

Položaj na lesnem trgu.

Ljubljana, 4. aprila 1925.

Treba je ugotoviti, da smo radi letošnje pomladanske sezone precej razočarani. Optimizem, ki je vladal začetkom teleta, vseh produkcijskih deželah, se je izkazal za neupravičenega in baš radi tega, ker se je obetala silna hausse, so producenti posebno v Romuniji cene zelo dvignili, naleteli pa pri tem, kakor smo že svojčas poročali posebno v Franciji pri uvoznikih na silen odpor. Glavni vzrok, da se je povpraševanje, ki je bilo v predsezoni veliko, tako poleгло, je pač to, da je evropski konzument obubožal in nikakor ne zmore visokih cen. V Franciji je padec franka prekrizal dosti gradbenih načrtov in tudi v Italiji si je marsikdo premislil vsled vedno višjih cen gradbenemu materialu in stavbena delavnost se ni mogla tako razmahniti, kakor je bilo početkom zamišljeno. Da si ne moremo vedno ustvariti dovolj jasne slike o položaju na tržiščih, je v glavnem kriva negotovost o nadaljnjem razvoju splošne gospodarske depresije.

Kratko pa bi lahko karakterizirali položaj tako, da vsled obubožanja konzumenta, porasta dinarja, le slabe okrepitve lire, vsled velike konkurence s strani Avstrije, Romunije in deloma tudi že Rusije, nikakor ni upati na še večji porast cen za stavbeni les.

To naj vpoštevajo tudi producenti okroglega lesa, ki bodo morali cene znižati, če bodo sploh hoteli prodati, ker industrijec absolutno ne more plačati tako pretiranih cen z ozirom na še vedno prenizke cene za rezani les, oz. radi nezvišane kupne vrednosti dinarja zelo visokih produkcijskih cen. Opaža se v zadnjem času, da sicer cene okroglega lesu popuščajo, pa vendar še vedno v nezadostni meri.

Znak, da je kriza v lesni industriji v najboljsem razmahu, kaže dejstvo, da so ustavili svoje obrate ne samo močnejši povojni konjunkturisti, nego industrijci, ki so v tej industriji vzrasli in imajo najboljšo strokovno naobrazbo in uživajo sloves realnih in solidnih trgovcev.

Nekateri listi, med njimi tudi strokovni, so zadnje čase poročali, da je začela Slovenija v pretežni večini radi zadnjega popusta izvažati na Sušak. Ugotoviti moramo na tem mestu, da to ne odgovarja resnici, ker izvezemsi nekoliko postaj v Belokrajini, ostali Sloveniji tudi sedaj ne konvenira izvažati na Sušak, ker je tovarnina preko Postojne še vedno izdatno cenejša, tako, da ravno Slovenija od zadnjega popusta nima prav nobene koristi.

Večje povpraševanje je v zadnjem času le po trdem rezanem lesu, katerega se še vedno precej izvažajo, posebno v Francijo. Za hrastov rezan les slovenske provenience se pa zanima posebno Gornja Italija in to zlasti razne tvornice za železniške vagonce, ker za to ravnotako dobro služijo naša hrastovina in je vrhu tega izdatno cenejša nego slavonska. Ker je bila slavonska hrastovina predraga, so se obrnili zainteresenti začetkom na Hrvaško in šele potem, ko so radi precejšnjega povpraševanja dvignili cene skorajda na pariteto slavonske, so začeli kupci prihajati v Slovenijo. Nismo še poslali bogve koliko vagonov hrastovih plohov preko meje, pa so že začeli producenti okroglega lesa navijati cene tako, da bodo naši izdelki polagoma dosegli ono višino, ki našim odjemalcem ne bo več konvenirala, obrnili nam bodo hrbet in šli zopet kupovat hrvaški in slavonski hrast. Producenti okroglovine bi morali točasoma uvideti in se tudi nekaj priučiti, ker z pretiranjem cen bodo imeli največjo škodo le sami, ker industrija, čim bo uvidela, da ji ni mogoče naprej, bo svoje obrate ustavila. Okroglega lesa v pretežni večini že radi kvalitete in nadalje radi visoke izvozne carine ni mogoče izvažati in če bi dosegli znižanje izvozne carine, bi bilo veselje izvoznikov surovine le kratkotrajno, ker bi si znali inozemski uvozniki cene kaj hitro regulirati.

Kakor smo že zadnjič omenili, se zanima Italija zlasti za tesani les slabših dimenzij, za hrastove frize, podmersko, škartno in pa kratko mehko blago.

Drv in oglja se izvažajo malo, ker je sezona za te predmete že prekoračena.

Nemčija bo morala dobaviti do koncem aprila prihodnjega leta na račun reparacij en milijon kubičnih metrov raznega stavbnega lesa, kar bo na vsak način nekoliko vplivalo na lesni trg, ker ni pogoji, da bi moral biti les nemške provenience in se bo kvantum dobavil v prostem nakupu tudi izven Nemčije. Pri teh dobavah misli Avstrija biti prva in bi za nas prišlo to le toliko v poštev, v kolikor bi nam ista ne konkurirala v Italiji.

Francijo preskrbuje večji del Švedska in posebno v severni Franciji. Rusija ni mogla uspeti radi visokih cen in radi pretiranih zahtev glede predplačil.

Črški trg je okupirala skoro docela Romunija, ki svoja velika skladišča v Galacu dobro prazni.

Ogrska, kjer je nakup stavbenega lesa nekam oživel, sta si osvojili Češka in pa Romunija.

Tako nas izpodrivajo na vseh tržiščih.

* * *

g Bilančna seja Zadržne gospodarske

banke, d. d. v Ljubljani. V četrtek, dne 2. t. m.

se je vršila bilančna seja Zadržne gospodarske banke v sejni dvorani lastne palače v Ljubljani. — G. predsednik dr. Mohorič je otvoril sejo in pozdravil navzočega vladnega komisarja seke, svetnika dr. Fran Rateja in podal kratko poročilo o gospodarskih in denarnih razmerah v preteklem letu. — Nato je g. ravn. dr. Ivan Slokar poročal o bilanci z dne 31. decembra 1924. Iz te bilance je razvidno, da je ta zavod znatno napredoval in da se, kakor v preteklih letih, krepko in čvrsto razvija. — Bilanca izkazuje sledeče glavne postavke: Aktiva: Blagajna 8.357.000 Din; valute 700.000 Din; menice 11.000.000 Din; vrednostni papirji 6.000.000 Din; dolžniki 160.000.000 Din (med njimi denarni zavodi 18.000.000 Din); inventar 1.200.000 Din; nepremičnine 6.400.000 Din. Pasiva: Delniška glavnica 12.000.000 Din; redni rezervni sklad 2.990.000 Din (z letno dotacijo 3.093.000 Din); rezervni sklad za dubiozne terjatve 150.000 dinarjev (z letošnjo dotacijo 430.000 Din); pokojninski sklad 360.000 Din (s sedanjo dotacijo 460.000 Din); hranilne vloge na knjižice 40.000.000 Din; Upniki 136.000.000 Din (med njimi denarni zavodi 8.000.000 Din); čisti dobiček 2.060.000 Din. — Celokupni promet je znašal 7 milijard, tako da je v preteklem letu je otvoril ta odlični zavod dve novi podružnici in sicer v Celju in Novem Sadu. — Zadržna gospodarska banka se posebno odlikuje vsled stalne velike likvidnosti svojih sredstev in si je pridobila povsod splošno zaupanje trgovskih in industrijskih krogov. — Na obnem zboru, ki se bo vršil 30. aprila v Ljubljani, se bo predlagala 12% dividenda.

g Občni zbor ljubljanske kreditne banke. Včeraj se je vršil ob 8. popoldne ob veliki udeležbi občni zbor ljubljanske kreditne banke, ki ob enem praznuje svojo 25. letnico. Od nad 333.000 delnic je bilo zastopanih nad 262 tisoč. S pozdravom na navzoče delničarje je predsednik dr. Karel Triller otvoril občni zbor. Spominjal se je petindvajsetletnice ustanovitve zavoda in poudarjal slovenski značaj zavoda. Naglašal je, da se bodo vršili neobvezni razgovori za povečanje delokroga banke, toda o tem bodo sklepali šele naslednji občni zbori. — Nato je generalni ravnatelj Alojzij Tykač podal obširno bilančno poročilo zavoda in obrazložil bilanco zavoda. Nato je poročal v imenu nadzorstva predsednik dr. Defran schi. Poročilo je bilo vzeto na znanje in upravnemu svetu izrečen absolutni mandat. Nadzorstvo je ostalo staro. Od upravnega sveta se bi izločila Leo Souvan in Vladimir Arko, ki je že preje odločil svoj mandat. Upravni svet je na novo predlagal v upravni svet Leona Souvana in mesto Vladimirja Arka generalnega ravnatelja Banque de pays de l'Europe Centrale gospoda Claude de Séze. Ob tej priliki se je razvila živahna debata. Delničarja tiskarinar Hrovatin in dr. Dereani sta bila odločno proti temu, da bi se imenoval Claude de Séze za upravnega svetnika. Mesto Claude de Séze je predlagal g. Hrovatin g. Josipa Turka. Večina delničarjev je ta predlog odbila in izvoljena sta bila Leon Souvan in Claude de Séze. Nato je g. gerent Jos. Turk apeliral predsednika, naj banka prične z zgradbo stanovanjske hiše. Predsednik je obljubil, da bo ta predlog upravni odbor upošteval. Pri slučajnosti sta stavila g. Hrovatin in dr. Dereani resolucijo, naj se varuje slovenski značaj zavoda in naj se zavod ne fuzionira s Slavensko banko, odnosno Trboveljsko premogopno družbo. Nato je predsednik zaključil občni zbor.

g Tečaj dinarja v mesecu marcu 1925 na newyorški borzi. Povprečni tečaj dinarja na newyorški borzi v teku meseca marca 1925 je znašal 1.61 napram 1.62 v mesecu februarju 1925 in 1.63 v mesecu januarju 1925.

g Osnutek zakona o gospodarski zbornici. Osnutek novega zakona o gospodarski zbornici, o katerem smo že poročali, je predložen sedaj vsem zbornicam v državi in vsem gospodarskim organizacijam. Dne 26. t. m. se bo vršila še, kakor poročajo iz Beograda, konferenca, ki bo izdelala končnoveljavni osnutek.

g Poštočkovni promet v mesecu februarju 1925. Dne 28. februarja t. l. je bilo poštočkovnih računov v celi državi 11.474, koncem januarja pa 11.364. Vlog je bilo dne 28. februarja t. l. 234.465.468 dinarjev napram 238.073 dinarjev dne 31. januarja 1925. — Vplačil je bilo v teku meseca februarja letos 272.244 v znesku 1.257.552.777 dinarjev, izplačil pa 155.012 v skupnem znesku 1 milijarde 258.870.382 dinarjev. — Celokupni promet je znašal torej 2.516.423.160 dinarjev. — Kar se tiče ljubljanske podružnice Poštne hranilnice, je bilo 31. januarja 1925 4020 računov, 28. februarja 1925 pa 4054. Stanje vlog je znašalo 31. januarja 1925 42.575.984 Din.

g Bodoča letina sladkorne pese v Evropi. Znani nemški statistik F. O. Licht v Magdeburgu je objavil svoj cenitev površine posajene s sladkorno peso in sicer za Evropo. Po tej statistiki z dne 31. marca t. l. je letos posajenih (v oklepaju številke za lansko leto) s sladkorno peso v tisočih ha: Rusija 380

(351), Nemčija 360 (351), Češkoslovaška 290 (303), Francija 185 (196), Poljska 155 (168), Italija 80 (136), Belgija 72,5 (81), Madžarska 70 (74), Holandija 65 (71), Komunija 50 (58), Jugoslavija 40 (55), Švedska 40 (41), Danska 38 (37), Avstrija 18 (19), ostale nomenjene evropske države 122 (144); skupaj cela Evropa 1.966.000 ha napram 2.078.000 v letu 1924.

g Ruska zunanja trgovina. V gospodarskem letu 1923-1924, ki traja od 1. oktobra 1923 do 30. septembra 1924 je znašal uvoz v Rusijo 208 milijonov zlatih rubljev, izvoz pa 340 milijonov zlatih rubljev, tako da izkazuje ruska zunanja trgovina aktivnost v izvozu 132 milijonov zlatih rubljev.

Borze.

Dne 4. aprila 1925.

DENAR.

Zagreb. V prostem prometu so notirali: Italija 2.545 (2.54—2.57), London 297.50 (295.50—298.50), New York 62 (61.50—62.50), Pariz 3.24 (3.175—3.225), Praga 184.50 (1.828 do 1.858), Dunaj 8.74 (8.655—8.855).

Curij. Belgrad 8.32—8.54, Italija 21.22 do 21.27 (21.30—21.375), London 24.78—24.30 (24.76—24.78), New York 518.50—518.75 (518.30—518.80), Pariz 26.70—26.75 (24.76 do 24.78), Praga 15.36—15.38 (15.32—15.375).

Dunaj. Devize: Belgrad 11.43, Kodanj 130.20, London 33.92, Milan 29.06, New York 709.35, Pariz 36.62, Varšava 136.25. Valute: dolarji 707.60, angleški funt 33.82, francoski frank 36.87, lira 29.10, dinar 11.38, češkoslovaška krona 20.98.

Praga. Devize: Lira 138.50, Zagreb 54.375, Pariz 173.75, London 101.675, New York 33.80.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Dunaj. Živnostenska banka 822.000, Alpine 392.500, Greinitz 138.500, Trboveljska družba 453.000, Hrvatska eskomptna banka 118.000, Leykam 126.000, Hrvatsko-slav. dež. hip. banka 64.000, Gutmann 500.000, Slavonija 61.600.

BLAGO.

Novi Sad. Pšenica ameriška foo Postojna 420, moka 0 650, otrobi foo Kelebija 190, ječmen 305, koruza za junij 195, za avgust 205, položaj nestalen.

Izpred sodišča.

Slika iz občinske seje na Viču. Poslovodja »Mizarske zadruge na Viču« g. Lojke je tožil bivšega župana g. Galeta, češ da ga je ta strašno razžalil in to celo na občinski seji, ki se je vršila v občinski pisarni. Povodni revizijskega poročila se je Lojke neprestano vtičal v poročilo in je navajal razne napake, katerih pa ni nih seveda ni mogel dokazati. Gale sitnemu opozicionalcu, ki je obenem njegov hud osebni in politični nasprotnik, ni odgovarjal, vendar pa je na neko drugo opazko rekel, da se tu ne dela kot v enem slučaju, katerega on pozna, ko se je kupila lokomobila za 6000, zaračunala pa se je za 8000. — Navzoči na to opazko niso prav nič reagirali in nikdo ni vedel, če na koga navzočih leti. Lojke je na to tožil Galeta radi žaljenja. Pred obravnavo je vprašal sodnik, če je možna poravnava, naker je Lojke začel naštevati svoje zahteve: preklje v javni seji itd. Toda zastopnik Galeta ga je takoj prekinil, ko je videl, kam plove, z besedami: »Prosim sodbo! Razprava ni trajala dolgo. Lojke je poskušal dokazati, da so Galetove besede merile na njega, priznal je da je kupil nekoč res lokomobilo, da pa jo je kupil in zaračunal za 8000 Din in da ni nič »profitirale. Toda sodnik je Galeta opustil iz razloga, da, dokler se ni Lojke oglasil k opazki ni nikdo tega vedel, da Gale ni dal nobenega znaka, ki bi meril na Lojka in tudi ni imenoval »Mizarske zadruge. V ozirom na ta ugotovljena dejstva je morala slediti oprostilna sodba.

Turistika in snort.

Sportni teden.

Vendar niso taki, kakor smo mislili, ameriški nogometaši namreč. Urugvajci so sicer potolkli Stade Bordelais 4 : 0, Brazilci so pa v mestu Cotle morali beležiti prvi poraz v Evropi 0 : 1. — Velikansko senzacijo je zbudil poraz praških dveh prvakov Slavije in Sparte; madžarski F. T. C. je zabil ob navzočnosti 25.000 gledavcev 1 goal, Slavija nič; 20.000 gledavcev je pa videlo, kako je potolkel praški D. F. C. Sparto 2 : 1.

V Luisville v državi Kentucky se je vršil boj za ameriško lahkoatletsko mojstrstvo v zaprtih prostorih. Junak dneva je bil Osborne, ki si je priboril kar tri mojstrstva: skok v daljavo brez zaleta 3.31 m, skok v višino brez zaleta 1.57 m, skok v višino z zaletom 1.94 m. Dve miliji z zaprekami je letel Ritola v 9 : 59.4. Drugi rezultati niso taki, da bi jih omenjali. O Osbornu smo brali, da je skočil zven tekme 2.03 m visoko; to bi bil, če priznam, svetovni rekord. Obenem poročajo, da je v Tekasnu dosegel Osborne na prostem višino 2.056, a se je dotaknil palice in mu rekorda ne bodo priznali. Sedaj je torej s skokom v višino, z zaletom, takole: V zaprtim prostoru Osborne 198.8 cm, na prostem Beeson 201.4 cm. Ta rekord je še iz leta 1914; torej ni priznan tudi oni od nas

že prej poročani skok Osbornov 208.8 cm. — Nurni je okrevljal in nadaljuje svoje ameriško zmagovalstvo. — Italijan Friggerio je vendarle enkrat hitreje hodil kakor ameriški rekordier Plant. Tekmovala sta na 10 km in jih je prehodil Friggerio v 44 minutah in 48 sek. (po drugih poročilih celo v 44 : 38), to je nov rekord, prejšnji Rasmussenov je bil 45 : 20.1. Ze v drugi polovici prvega kilometra je bil Friggerio spredaj, Plant ni mogel nič opraviti in je kmalu odnehal.

Rigoulot kar nič ne počiva. Pri nekaj slavnosti v Amiensu je izboljšal svoj lastni rekord v dvoročnem potegu od 120.5 kg na 123 kg. — V spomin umrlega svetovnega mojstra Viljema Türka so priredili dunajski težki atletski veliko slavnost. Uspešno so bili odlični, dvoročni sunek 130 do 140 kg se je kar vrstil. Glück (težka srednja teža) je potegnil z levo roko 81 kg, nov svetovni razredni rekord. Sel je tudi med Rigoulotov rekord v dvoročnem sunku, 141 kg, ko je bil Rigoulot namreč že v tem razredu, pa ni imel sreče. — Švedi so se dosedaj dosti bolj zanimali za lahko atletiko kakor za težko; to se vidi že iz rezultatov. Te dni se je vršilo tekmovalstvo za mojstrstvo in je napravil Svensson (težka teža) z enoročnim potegom 78.75 kg in dvoročnim sunkom 130 kg dva nova švedska rekorda; prav tako Orest v lahki teži z enoročnim potegom 67.5 kg.

Orjaški bokser Remero Rojas iz Chile je podlegel Kanaden Jacku Renaultu v dvanaestrundnem boju po točkah; Šved Persson in Holandec Van de Beer sta se borila 15 rund brez odločitve; Gene Tunney je potolkel izbornega Harry Greba v desetrundnem boju po točkah (dve rundi za Greba, dve neodločeni, šest za Tunneya), s čimer se pa Tunney še nikakor ni usposobil za boj z Dempseyem.

Meseca maja v Pragi zborujočemu olimpskemu kongresu bodo predložili v potrditev tudi več plavalnih rekordov; na primer Weissmueller 100 yrdov 52.4, 100 m 57.8, 500 yrdov 5 : 47.6; Charlton 880 yrdov 11 : 05.2 in 10 : 51.8 (kakor bodo hoteli), 1000 m 13 : 19.6, 1500 m 21 : 11.4; Arne Borg 1000 y 12 : 16.8, angleška milja 22 : 34 itd.

Drugi svetovni avtomobilni kongres se bo vršil od 11. do 13. junija v New Yorku. Inozemski udeležniki si bodo obenem lahko ogledali newyorško avtomobilno razstavo, kar bo gotovo prav zelo zanimivo. — V Ameriki so napravili v letošnjem januarju 213.000 osebnih in 28.000 tovornih avtomobilov; lani so prinesli avtomobilni davki 139 milijonov dolarjev. — V krasnem avtodromu Montlhéry pri Parizu je znan angleški dirkač Eldridge s 300 HP Fiatom napravil sledeče tri nove svetovne rekorde; 5 kilometrov je prevozil v 1 minuti 26.57 sek., kar bi odgovarjalo 207.972 kilometrski hitrosti na 1000 m 13 : 19.6, 1500 m 21 : 11.4; Arne Borg 1000 y 12 : 16.8, angleška milja 22 : 34 itd.

Vsakoletna veslaška tekma med Oxfordom in Cambridgeom se je ponovila preteklo nedeljo že sedemindesetdesetih. Oxfordčani so imeli smolo; bili so na slabši strani, morali so veslati z namestniki, v čoln je udrla voda in bi se bil potopil, če bi ne bilo za vse slučaje poskrbljeno, bil je mestoma čisto pod vodo. Zato je Oxford odnehal in je brez napore zmagal Cambridge v 21 minutah in 51 sekundah; proga je dolga 6838 metrov. V zadnjih sedmih letih je zmagal Cambridge šestkrat, Oxford samo enkrat; v vseh 77 letih pa Oxford 40 krat, Cambridge 36 krat, 1 krat neodločeno. O sportnem navdušenju Angležev nimamo prav nobenega pojma. Banke in pisarne, uradi in tovarne, vse se je spraznilo v soboto že eno uro prej kakor sicer, podzemna železnica je v starih urah prepeljala pol milijona ljudi. Pocestni prodajalci in glumači so hoteli iz vseh kotov Londona k Temzi, da hranijo in zabavajo gledavce, ki se jih je zbralo ob obeh bregovih na stotisoče. Govorijo o 600.000 do 1.000.000. Štiri ure so čakali, ledeno mrzel veter je pihal od severa, najbolj drznili so v tem vetru vztrajali celo v železnem ogrodju mostov, in videli so samo, kako sta smuknila čolna mimoma. Kajti povsod naenkrat niso mogli biti.

Hašk v Ljubljani. Danes ob 15. uri bo nastopil zagrebški Hašk s kompletnim prvim moštvom v nogometni tekmi proti tukajšnjemu SK Hermesu. Odveč bi bilo govoriti o kvaliteti Haškovega moštva, dovolj je da povemo da je bil Hašk lansko leto prvak Z. n. P. in da letošnja forma njegovega moštva ne zaostaja za lansko. Moštvo SK Hermesa bo, sodeč po dosedanjem njegovem sportnem udejstvovanju, sicer neenako vreden nasprotnik Haškovega moštva, a s sigurnostjo se smemo nadejati zanimive in napete igre, ker Hermesovo moštvo je že opetovano dokazalo, da more biti tudi močnejšim klubom nevaren nasprotnik. Zadnja prvenstvena tekma Iirija: Hermes je pokazala, da Hermesovo moštvo v tehničnem pogledu popolnoma nič ne zaostaja za prvakom L. n. P.

Klagenfurter Sport-Verein: Primorje. Danes se otvori mednarodna nogometna sezona s tekmo med navedenima kluboma. Kako važnost polagajo Celovčani na izid tekme se vidi iz tega, da nastopijo s kompletnim prvim moštvom, ojačenim z nekaterimi dunajskimi rezervisti. — Da ne zaostajajo Celovčani v nogometnem sportu za nami, so dokazali ob pri-

iki lanske letne reprezentančne tekme, ko so predvedli lepo, tehnično kolikortoliko dovršeno igro ter po ostrem boju podlegli reprezentanci Ljubljane, katero je zastopala kompletna Ilirija, s 3:2. — Pričakujemo, da bo tudi Primorje dalo vse sile iz sebe ter temu primerno doseglo časten rezultat. — Z ozirom na skorajšnjo reprezentančno tekmo med Celovcem in Ljubljano, ki se vrši dne 26. aprila v Celovcu, dviga ta tekma veliko zanimanje med našo športno publiko. — Tekma se vrši ob vsakem vremenu na igrišču Primorja ter prične ob 15. Predprodaja vstopnic v trafiki Sever, Selenburgova ulica (s popustom) do danes opoldne. Mladinske vstopnice le pri dnevni blagajni, dijaške samo v predprodaji. Dame v spremstvu kavalirjev imajo prost vstop. Pripominjamo, da je vstopnina z ozirom na mednarodno prireditel primeroma nizka.

Sneg v Kamniških planinah. (Poročilo z dne 4. t. m. z Velike planine, 1555 m.) Vreme krasno. Razgled čisto. Sneg srenast, dobro seden in uležan, tako da drži vsakega pešca brez smuči in krp. Sneg visok 50 cm.

Klub kolesarjev in motociklistov »Ilirija« priredi danes v nedeljo kolesarski izlet v Kamniško Bistrico. Zbirališče članov ob 13

pred klubovim lokalom, restavracija Novi svet. Odhod točno ob pol 14. Članstvo se naproša, da se izleta v čim večjem številu udeleže.

GOSPODARSKE KNJIGE.

Domači vrt. Praktičen navod, kako ga uredimo, obdelujemo in krasimo. Priredil M. Humek, višji sadjarski nadzornik. Pojasnjeno z 69 podobami in 2 barvnimi slikami. Posestnikom vrtov zlasti onim, ki se bavijo z zelenadarstvom in cvetličarstvom knjigo toplo priporočamo. Cena knjigi 45 Din, vezani 60 dinarjev.

Praktični sadjar. Zbirka najvažnejših sadjarskih nauk, pojasnjena s 25 barvnimi prilogi in 92 slikami v besedilu. Priredil M. Humek. — Cena vezani knjigi 120 Din. Okusna vezana knjiga obsega 420 strani in 25 umetniških tabel v barvotisku in je za posestnike sadnega drevja neprecenljive važnosti.

Breskev in marelica. Navodila kako ju vzgajamo in oskrbuje. Priredil M. Humek. Z 2 barvnimi tabelama. Cena za to novo knjigo, ki podaja nasvete, kako gojiti ti dve najplemenitejši sadni vrsti, ki nudita velik uspeh in dobiček, znaša 12 Din.

Nauk o čebelarstvu. A. Janša. Nov natis priredil F. Rojina z dodatkom Albertijev-Znidaršičev panj, in kako v njem čebelarimo, priredil M. Humek. Knjiga temeljito seznani čebelarje, kako postopati s kranji in kako čebelariti v novem, modernem panju. Cena 24 Din.

Kubična računica. V novi meri s priredjeno poštovanke do 100. Pregledna in jako praktična strokovna knjiga za posestnike in lesne trgovce. Cena 20 Din.

Hitri računar v kronski in dinarki veljavi. Računar je v svoji sestavi tako preprost in jasan, da ne potrebuje nobenega posebnega pojasnila. Rabiti ga bo znal vsakdo in kratko navodilo za preračunavanje v začetku knjige. Cena knjigi je znižana in znaša 20 Din.

Nevestam, dekletom in gospodinjam pa priporočamo:

Slovenska kuharica. Velika izdaja z mnogimi slikami v besedilu in 33 barvnimi tabelami in s 193 slikami v naravnih barvah. Sedma izpopolnjena in pomnožena izdaja. Priredila S. M. Felicita Kalinšek. Cena okusno v celo platno vezani knjigi je 220 Din.

Knjige se naroča v Jugoslovanski knjižarni v Ljubljani.

Poizvedovanja.

Našli so se majhni ključki. Dobe se v naši upravi.

Kokoška se je zaletela. Dobi se pri Go-ričar, Sv. Petra cesta 29.

Izgubila se je denarnica z večjo vsoto denarja od Novega Vodmata preko železnice do Majarončka. Pošten najditelj naj prinese v upravo lista.

Kdor kaj ve o Frančiški Kavčič, služkinji, doma iz Železnikov, naj sporoči Uršuli Kavčič, Železniki, št. 124.

Ljubljansko pasjo znamko št. 80 je našel g. Lenče in se dobi pri njem na Poljanski cesti št. 47.

Meteorološko poročilo.

Ura opazovanja	Barometar v mm	Termometer v C	Termometer v F	Relativna vlaga	Velikost oblakov
3./4. 21 h	732.8	9.7	1.1	v. jas.	v
4./4. 7 h	732.4	6.4	0.7	jasno	s
4./4. 14 h	728.9	11.9	2.1	jasno	—

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica Din 1.50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko!

VPOKOJENCI Malo posetov zamenjam s stanovanjem v Ljubljani. — Poizve se A. LEVICAR, Domžale št. 68.

Valenca za kovaško obrt, od 14 do 16 let starega, sprejme IVAN MEDEN, Rudnik pri Ljubljani. 2241

NAVJALEC

(Wickler), ki zna popravljati elektromotorje in transformatorje, išče službo. Naslov v upr. lista pod št. 2245.

Cvetlični vrtnar

spreten, se išče za skorajšnji nastop na gospodarstvo v bližini Sarajeva. — Ponudbe z prepisom spričeval naj se pošljejo v SARAJEVO, pošt. predal 158. 2148

Proviz. potnike

namreč zastopnike po vseh občinah, za prodajo šivalnih strojev in koles, sprejem. Interesenti naj se nemudoma obrnejo na L. REBOLJ, saloga strojev v Kranju.

Služba OBČ. TAJNIKA se ODDA v večji občini v ljubljanski okolici. Obrazložene prošnje in informacije pri upravi »Slovenca« pod št. 2269. Plača po dogovoru, stanovanje prosto.

Orožnik

išče stalne in primerne službe pri kakem večjem podjetju ali industriji v Sloveniji, nastopi lahko od 15. do 31. avgusta 1925. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Zanesljiv« št. 2281.

Krojaški POMOČNIK

za boljše delo se sprejme. Nastop takoj. — I. ARHAR, Dorlarji št. 17, p. škofjaloka.

Poštena in snažna KUHARICA

katera opravlja tudi vsa druga dela, se išče za Ljubljano k 2 osebam. Ponudbe pod: »Poštena« 2287 na upravo.

GOSPODA sprejemem

na stanovanje in zajtrk. — Naslov v upr. lista pod 2289.

Vodniake

koplje in popravlja ter napeljuje vodovod RUDOLF FRANTAR, Pože-k št. 36, Cerklje pri Kranju. 2196

Učenec s primer. predizobrazbo (in večje rasti) se sprejme v trgovino z mešanim blagom. — Naslov v upr. lista pod št. 2188

Primarij bolnice v Celju dr. E. Watzke NE ordinira do 1. junija.

Izprašan

strojevodja

s spričevali kot izkušen ključavničar se sprejme v stalno službo. — Ponudbe je poslati na upravo lista pod »Izprašan strojevodja« 2275.

Upokojeni OROŽNIK

oženjen, brez otrok, večje jezikov v govoru in pis., išče službo kot obč. tajnik, skladiščnik ali kaj sličnega. Ponudbe pod »Zanesljiv« št. 2114 na upravo »Slovenca«.

MEDIČARNO

ali SLAŠČICARNO v mestu ali na deželi, vzajem v najem, event. tudi primeren prazen lokal. Cenjene ponudbe na upravo lista pod »Medičar«. 2115

VAJENCA sprejemem.

Franc AMBROŽ, sob. slikar, Rimska cesta 11, Ljubljana.

Išče se dekla

ki je vajena na polju in zna molziti. Starost 20—35 let, pridna in poštena. — Več se izve pri g. Ivanu SERSENU, zid. mojstru, Domžale. 2176

Potnika za prodajo

negativnega materiala išče za takojšnji nastop elektrotehničnega veletrgovca. Državljanstvo SHS in znanje slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi pogoj. — Ponudbe z navedbo življenjepisa in sliko je poslati na upravo »Slovenca« pod št. 2181.

SEDLARSTVA

bi se rad izučil. — Cenjene ponudbe se prosi na upravo lista pod »Sedlar« 2224.

SOBO IŠČE

šivilja in bi jo na željo tudi odslužila. — Ponudbe pod »Poštena« na upravo lista.

Na STANOVANJE in hrano se sprejmeta 2 gospoda ali zakonski par brez otrok. — Ambrožev trg 1 — gostilna.

Stanovanje

obstoječe iz sobe in kuhinje, SE IŠČE kje na deželi. — Ponudbe na upravo lista pod »DEZELA« št. 2246.

2 novi omari

iz mehkega lesa takoj poceni prodam. — Vpraša se HRENOVA ULICA 10. 2285

Stanovanje

obstoječe iz dveh sob in kuhinje, se išče za 15. april ali 1. maj v novi ali stari hiši. — Ponudbe poslati pod »Maj« št. 2208 na upravo lista.

PISARN. URADNIK

perfektni knjigovodja in korespondent, zmožen vseh pisarniških del, želi menjati dosedanje službo. Na razpolago prvovrstne reference. Ponudbe pod: »Samostojen delavec« št. 2062 na upravo.

Sploš. stružarska DELAVNICA

za vsakovrstne lesne izdelke. Izdelujem vsa v to stroko spadajoča dela n. pr.: električno lestenje, električna stojala, ovalne rosete z rameni, ovalne okvirje po konkr. kurenih cenah ter točni in solidni postrežbi. — Karol HLUPIC, stružarski mojster v Ljubljani, Gosposvetska cesta št. 16. 2264

Enodružinsko HIŠO

kupim v sredini mesta ali v najbližji okolici. Predpogoj: vrt, električna razsvetljava, vodovod in vse pritlikline. Ponudbe na Gosposvetsko pisarno, Ljubljana, Wolfova ulica 1/II. 2259

Citraši!

Izšel je I. zvezek »Slov. nar. pesmi za citre in pejce«, v prenovljeni, pomnoženi in olesnjeni izdaji. Cena s poštnino 20 Din. Pošljite denar ali znamke. Povzete je za posamezne zvezke predrago. Zvezek II., enako prenovljen, izide po Veliki noči. — Priporoča se Iv. KIFERLE, Koroška ul. 8/II (gostilna Maček). 2194

»Kmetijska družba za Slovenijo« je dosegla 14-kratno količ. semena s semenskim krompirjem »JUBEL«, ki ga je dobavila trdka Ernst OSIANDER, Guštanj.

Enonad. HIŠO

v zelo prometnem kraju, 50 minut oddaljeno od Kamnika, oddam v najem z najem po ugodni ceni. V hiši je že več let vpeljana trgovina; reflektantu prepustim eventualno tudi koncesijo. Steer je pa pripravna tudi za obrtnike ali podobno. Poizve se: Franc PETERLIN, Komena pri Kamniku. 2118

Izjava.

Preklecujem in obžalujem, kar sem o Angeli Klenha žaljivega govoril, kot neresnično. — Izjavljam, da ji ne morem nitiesar očitati, ter se ji zahvaljujem, da mi je odpustila. — V Ljubljani, dne 1. aprila 1925. Jožef Koželj.

Naprodaj je hiša

s 5 sobami, 2 kuhinjama, vel. kletmi, v dobrem stanju, primerna za vsako obrt, z gostilniško opremo, dalje malim sadnim in zelenjadnim vrtom za 75.000 dinarjev. — 3¼ orala sadnega vrta in vinograd posebej za 40.000 Din. Vprašanja pri lastniku Anton PRISNIG, Vratji vrh št. 46 p. Apače pri Gor. Radgoni.

Pozor les. trgovci!

Naprodaj je pri Sv. Ožboltu v gozdu »Mlake« okoli 900 kub. metrov JELOVEGA LESA razne debelosti; kupci naj se zgledajo pri g. Francu KERŽIŠNIKU, posestnik, Stanišče št. 7, p. Škofja Loka. 2228

OPREMLJENO SOBO

s posebnim vzhodom, najrajši z vso oskrbo, blizu drame ali obrtne šole, išče mlad, soliden gospod. Ponudbe pod šifro »Solidenc«. 2267

Vse vrste pristna VINA

se kupi najbolje in najceneje pri vin. posredovalnici Ivan KLEMSCH, Maribor, Aleksandrova cesta 12/II. Posredovanje proti najnižji proviziji. 2238

Javna zahvala.

Zahvaljujem se vsem, ki ste mi kakorkoli pomagali, da sem mogel obiskovati in dobro zaključiti 3 letniše stavbe rok. šole v Ljubljani. Ob enem vsem, ki so mi pomagali pri zgraditvi lastnega doma. Bog plačaj tisočero! — Vsem sem pripravljen za protislužbo v kolikor bo to v moji moči. — Josip SKALAR, Domžale 158. 2119

Kroje (muštre)

po najnovejši modi, poljubne za gospode, dame in otroke, razpošila in izdelala po meri KNAPFELJ ALOJZI, strok. učitelj za krojaštvo, Ljubljana — Križevniška ulica 2.

HIŠO s sadnim vrtom prodam ali zamenjam v ljubljanski okol. za hišo v predmestju ali v mestu Ljubljane. Naslov v upr. lista pod št. 2248.

Enonadstropna HIŠA

se zamenja za manjšo, pred vojno zidano. — Naslov pove uprava lista pod št. 2249.

Hiša visokoprtilična, podobna vili, z lokalom, pripravna za obrtnika ali gostilničarja, z vrtom, ob katerem teče potok, na prometnem kraju, v trgu Vrhnice, NAPRODAJ. — Poizve se pri g. F. TRSARJU, Vrhnika.

Onreme

za neveste, od priprave do najfinejših izvršbe, priporoča trgovina perila HED. ŠARC

Ljubljana, Selenburgova ul. 5.

Pozor!

Kdor želi fino izdelano obleko; računam 100—150 Din. deške znatno cenejše. Sprejem tudi popravila. Krasni vzorci na izbiro. — Na željo pridem na dom. — Splošno krojaštvo TONKLI - Račna, p. Grosuplje. 2242

Krvava uš

največji škodljivec sadnega drevja! — Zelo uspešno sredstvo proti temu zajedalcu in tudi drugemu mrčesu je

Arborin

ki ga izdeluje tvrdka CHEMOTECNA, Ljubljana, Mestni trg št. 10. 2207

Radi izpraznitve lokala

se prodaja več šivalnih strojev z motorji. 1 stroj za gumbrice z motorjem. 1 omara za blago, nekaj mir in stolov. — Natančneje od 2—3 pop. v trgovini perila HED. ŠARC, Selenburgova ulica 5.

POZOR AMERIKANCI!

Prodaja se v mestu na Gor., ob železnici, HIŠA s 7 sobami, kuhinjo in pritliklinami. Poleg tega je stavba (80 m²), ki bi služila za hlev ali delavnico, sadni vrt in njiva. — Poizve se v upr. lista št. 2241.

HARMONIKA naprodaj

prav izborna, štivrstna in trajno uglašena, še nova, firme Lubas, pri ŠTEFANU, Cesta v Rožno dolino št. 34, Ljubljana. 2200

MOTORNO KOLO

znamke »Puch«, 5 KS, vse v dobrem stanju, ceno naprodaj. — PAVČE, Pod Ježami št. 96, Novi Vodmat - Moste — Ljubljana. 2243

PRODAM

Dva šivalna STROJA eden je za čevljarje, drugi za šivilje. — Al. Brečelnik, Puharjeva ul. 16, podprtil., (ob koncu Narod. doma, prej Kolizejska ul.) Ljubljana. 2148

Po nizki ceni

naprodaj 2 postelji, 2 mizi, zaboji in še razne druge reči. Ljubljana, Karlovska cesta 13 — na dvorišču. 2205

Primeren lokal

in prostor za ureditev PEKARIJE na Vrhniki, IŠCEM. — Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 2117.

Klavir poučuje učiteljica.

— Kje, povedo v upr. lista pod št. 2076.

Pri »Solincu« za vodo K. Widmayer.

Perilo za gospe, gospode in otroke. Vsa oprava za novorojenčke. Venčke za neveste in birmanke. EDINA zaloga abtahov (peče). Kravate, nogavice, rokavice, obleke za otroke itd. Tovarniška zaloga vseh vrst pletenega blaga. Vsakovrstne jopice in jumperje en gross — en detail.

Knjigoveznica

se prodaja pod ugodnimi pogoji. »Rezal. stroj« (Schneidemaschine) in drugo orodje, kakor potrebno. Zelo prikladno za začetnike. — Vpraša se »MUROPOLJSKA« — Ljutomer. 2240

PRODA SE

ali odda v najem GOSTILNA z vsem inventarjem v industrijskem kraju blizu Ljubljane. — Poizve se v upr. »Slovenca« pod št. 2284.

Koncertno VIOLIN-CELO

in VIOLINO prodam. Naslov v upr. lista pod št. 2258.

Naprodaj je rabljeno

POHISTVO

zofa, omara, miza, kredenca. Naslov v upr. lista pod 2283.

Vse postne dni priporoča

DOMACE in MORSKE RIBE ter dobro pijačo GOSTILNA VIDMAR »pri Težaku«, Sv. Jakoba trg. 2274

Stavbno podjetje

Ivan Vižintin LJUBLJANA MOČNIKOVA ULICA 13 (Stari Vodmat).

Izvršuje vsa v zidarsko stroko spadajoča dela. — D. lo strogo solidno. 2273

RIBE

sladkovodne in morske vseh vrst se bodo prodajale na VELIKI CETRIK in PETEK

na ribjem trgu

na drobno in debelo.

ŽENSKO KOLO

dobro ohranjeno, ceno prodam. Škofja Loka 66 pri F. P.

Spreten parketar

(predelavec)

SE IŠČE za čimprejšnji nastop v tovarni v bližini Kamnika. Biti mora popolnoma vešč dela na vseh parketnih strojih, znati jih mora samostojno urejevati in adjustirati ter pripraviti si potrebna rezila. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod številko 2277. 2277

Zadružna Gospodarska banka d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 10

(v lastni palači vis a vis hotela »Union«). Telefon št. 57 in 470.

Račun pošto-čakovnega urada za Slovenijo št. 11.945, v Zagrebu št. 39.080.

Pedružnice: CELJE, DJAKOVO, MARIBOR, NOVI SAD, SARAJEVO, SOMBOR, SPLIT, SIBENIK.

Ekspozitura: BLED.

Kapital in rezerve skupno nad Din 15.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. Pooblaščen prodajalec srečk Drž. razr. loterije.

LOKOMOBILI

Wolf-Lanz do 600 HP
tovarniško novi ali ge-
neralno popravljene s
tovarniškim jamstvom
tudi v najem

motorji na sesalni plin,
Diesel-motorji
brez kompresorja,
motorji na surovo olje.

Generalno zastopstvo
tovarna za motorje
DARMSTADT
mlinski stroji,
transmisije.

Poglejte naša skladišča!
Plačilne polajšave.
Kompletna montaža.

Braća Fischer d. d.

Zagreb, Pantovčak 1b.

Elektrotehnično

podjetje A. ARHAR in drag,
Spod. Šiška, Jernejeva c. 47

Prevzema vsakovrst. elektr.
dela, gradnje elektrarn in
instalacij ter vsakih daljino-
vodov po najnižjih cenah in
točni postrežbi. Garancija!

JOS. PODKRAJSEK

LJUBLJANA
JURČICEV TRG

priloga svojo bogato za-
logo vsakovrstnih pletenin
modnega blaga ter perila,
potrebščin za šivilje — vse
po znižanih cenah. Pisarna
naročila točno z
obratno pošto

Sploš. kleparstvo

Ferdo Ferenz,
LJUBLJANA - Mirje 2,

izvršuje vsa stavbna in ga-
lanterijska nova dela in po-
pravlja strokovno in ceno.

Geudeot**BICIKLI**

svetovno znani, v vseh mo-
delih, po najnižji brezkon-
kurenčni ceni v zalogi. Za-
stopstvo in zaloga:

O. ŽUZEK

Ljubljana — Sodna ulica 11.

Stanovanje

4 sob z vsem komfortom, v
vili, se zamenja z večjim od
5-6 sob. — Ponudbe upravi
lista pod »Zamenjava 2159«.

Orehe

dobre kakovosti ODDAJA v
količinah od 50 kg naprej po
najnižji ceni trdka

I. Knez

Ljubljana, Gosposvetska c. 3.

Vsakovrstne KLOBUKE

nakitene, od 120 Din naprej
pri: STUCHLY - MASKE,
Ljubljana, Židovska ulica.

HISA

z gospod. poslopijem, velikim
dvoriščem in vrtom, blizu
mesta in kolodvora, ceno
naprodaj. — Več se izve pri
A. KOVAČIČ, pekarna, Ter-
no štev. 12 pri Mariboru.

Mnogo denarja

prihraniti, ako pred naku-
pom blaga za obleke, perila,
eraje, ovratnice, naglavnih rut,
šerp, obrisačk, nogavic, odelj,
najrazličnejšega drugega bla-
ga ter usnja, obiščete trgo-
vino, kjer so najnižje cene
in sicer pri trdki

»DANICA«

MAJZELJ & RAJSELJ
Ljubljana, Turjaški trg št. 1.

Cistilec oken se prodaja

samo v trgovini
Emil Dobrič

Ljubljana
Prešernova ul. 9.

NOVIS

Pomladanske

obleke, površnike

in druga oblačila

nudi najugodnejše

J. Maček

Ljubljana

Aleksandrova

12

Vila. V bližini mesta Če-

lja, komaj 5 minut

od kolodvora oddaljeno, v

najlepši legi, so dve VILI z

vrtom, stavbnim prostorom

in gospodar. poslopijem radi

smrtnega slučaja takoj za

prodati. Objekti se oddajo

skupno ali razdeljeno. — Po-

jasnica daje posestnik ho-

tela »PRI POŠTI« v Celju.

MODRA GALICA

brepla, rafija in vsa umetna govejla

ZORA Ljubljana

Kralja Petra trg 2

Suhe mavrohe ali

smrčke

kupujemo. Kupel

emo tudi za suhe

gobe turške.

Sever & Ko.

Ljubljana.

Ustanovljena 1. 1842.

Električni obrat.

Brata Eberti nasl.

Martine, Černe & Co.

d. z o. z.

Pleskarstvo in

črkoslikarstvo

Specijalna delavnica

za imitiranje vseh vrst

lesa in marmorja.

Ljubljana

Igriška ulica št. 6.

(Poleg dramskega gleda-

lišča.)

Za Velikonoč**Antonija Pibernik**

trgovina z delikatesami

Ljubljana, Vodnikov trg

Praške gajati, vedno sveže

brenovke in vse vrste mesnih

izdelkov; vse vrste sira; čajno

maslo; marmelade, vse vrste

kompotov in sadnih sokov;

vina v buteljkah, čaj, rum,

konjak, likerji, sveča, zakladna

štajerska perutnina. Solidna

postrežba. Konkurenčne cene.

Import-Eksport

Generalna agencija

Založništvo

Reklamno oglaševanje

Pojasnila in nasveti

VEKOSLAV VUCKOVIC

Box 156-A. Hartford, Conn.

U. S. Amerika.

Zobno pasto

Restodont. Odol. Elida.

Ito, Botot, Gibbs in t. d.

zobni prašek, zobno milo,

osno vodo ter prvovrstne

zobne ščetke, priporoča

Parfumerija „STRMOLI“

Ljubljana - Pod Tranco 1

CEMENTNE CEVI

prvovrstne kakovosti — ter

vsakovrstna OPEKA vedno

v zalogi po zelo nizkih ce-

nah. IV. OGRIN, Ljubljana.

Graberjevo nabrežje 8.

J. St epušin

Sisek

priloga boljše

tamburice,

strune, par-

titure in

vse po-

trebščine

za vsa

glasbila

Kdor da več

za priporočilo svoje trdke ali podjetja v kakem
časopisu, kakor bi bilo to v skladu z uspehom,
ki ga je dosegla reklama, naj bo uverjen, da je
temu ponajveč vzrok napačno izbran način re-
klame. Zato je neobhodno potrebno, da se vsak
trgovec ali obrtnik, pa tudi vsakdo, ki kaj ku-
puje ali prodaja, obrne poprej na upravo našega
dnevnika in zahteva podrobnih pojasnil in pro-
račun. Stranka si pri tem prihrani trud in stro-
ške in se obvaruje čestite večje škode.

PAVEL ŠETINA, kapetan I. klase, na-
znanja prelužno vest, da je njegova iskreno-
ljubljana mati, gospa

Fani Šetina roj. Grebenc

vdova držav. pravdnika,

dne 4. t. m. po kratki mučni bolezni mirno v
Gospodu zaspala v starosti 78 let.

Pogreb nepozabne rajnice bo v ponedeljek
dne 6. t. m. ob 4 popoldne iz hiše žalosti, Slom-
škova ulica 4, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 4. aprila 1925.

Zahvala. Za številne izraze iskrenega
sočutja ob prebriski izgubi
našega črno ljubljenež očetca in moža

Antona Prijatelja

kakor tudi za časno spremstvo k večnemu
počitku se zahvaljujemo vsem sorodnikom,
prijateljem in znancem.

Zlasti pa se zahvaljujemo prečastiti do-
mači duhovščini, šolski mladini pod vodstvom
učiteljskega, cestnemu odboru višnjegorskemu,
posebno gg. Erjavcu, Omahnu in Jos. Kova-
čiču, gasilnemu društvu ter pevskemu društvu
in vsem, ki so ga v tako obilnem številu
spremili na njegovi prerani zadnji poti ter
cenjenim darovalcem prekrasnih vencev.

Bog plačaj vsem stoterlo!

Zalna, dne 1. aprila 1925.

Rodbina PRIJATELJ.

Zahvala.

Ob prerani smrti našega nepozabnega brata, svaka in strica, gospoda

Ivana Fortune

se najtopleje zahvaljujemo vsem za mnogobrojne izraze odkritega in iskre-
nega sočutja, vsem, ki so položili na njegovo krsto krasne vence in duhteče
cvetje, vsem, ki so ga v tolikem številu spremili na zadnji poti.

Globoko zahvalo pa izrekamo še posebno premilostrnemu gospodu
opatu, p. Avguštinu Kostelcu, za tolažbe obiske med boleznijo in pode-
ljena tolažila sv. vere ob smrtni uri ter častitim gospodom patrom, ki so
blagoga rajnega v tako častnem številu spremljali do groba.

V Stični, dne 3. aprila 1925.

ZALUJOČI OSTALI.

Zahvala.

Ker nama ni mogoče zahvaliti se vsakemu posameznemu za vsestransko
dokazano srčno sočutje ob priliki nenadne smrti najine iskreno ljubljene so-
proge in matere, gospe

Gabrijele Röger roj. Payer

izrekava tem potom najino najglobljo zahvalo vsem onim, ki so nama izkazali
svoje sočustvovanje, kakor tudi za mnogoštevilno spremstvo drage pokojnice
na njeni zadnji poti ter za krasne vence in cvetje.

Posebno pa se čutiva dolžna izrekati najino najtoplejšo zahvalo gg. prof.
dr. Šlajmerju, dr. Krajcu in dr. Högljerju, ki so storili vse, kar omogoča zdrav-
niško znanstvo, da so blagi pokojnici olajšali trpljenje in da bi ji rešili življenje;
nadalje preč. g. dr. Kotniku, ki je umirajoči podelil zadnja tolažila, ter usmi-
ljenim sestram Leonišča za skrbno postrežbo.

Iskreno sočustvovanje, kakor tudi ganljivi nam od toliko strani došli do-
kazi sožalja, ki svedočijo, v kaki meri je bila plemenita gospa vsestransko ce-
njenja, nama olajšavajo neizmerno tugo, ki sva jo vsled izgube ljubice in naj-
skrbnejše soproge in matere utrpela.

Ivan Röger in sin.

MOSKO KOLO

s svetilko na svečo, napro-
daj za 4500 K na Mirju —
Groharjeva c. 21, pri hišnici.

VOZ ZAPRAVLJIVCEK

prodam ali pa zamenjam za
KOLO. — Ivan Miklavčič,
sedlar, Cerklje pri Kranju.

NAJBOLJŠA**„PUCH“ KOLESA**

po zelo ugodnih cenah dobite edino le pri
IGN. VOK, LJUBLJANA, Sodna ul. 7

Posestvo z gospod. poslopijem

in MLINOM, na prometnem kraju, se prodaja po ugodni
ceni. — Ponudbe na upravo »Slovenca« v Mariboru.

Cvikmajster

za moderno tovarno čevljev na Hrvaškem, ki
izdeluje boljše civilne in vojaške čevlje, se išče
za takojšen nastop. Reflektira se samo na zares
sposobnega, vestnega in spretnega veččaka, ki
je že bil v drugih tovarnah z uspehom na takem
mestu. Plača po dogovoru. Stanovanje na raz-
polago. Ponudbe z navedbo dosedanjega služ-
bovanja in plačilnih zahtevkov je poslati na
upravnništvo tega lista pod šifro
»Cvikmajster« št. 2180.

Slamnike in klobuke

v modnem salonu

K. STADLER, Ljubljana, Sv. Petra cesta 23/1

Svilene KLOBUKE od 150 Din naprej. — Istotam

se PREOBLIKUJE, PREBARVA in OKINCA. 2202

Gumi platni Din 225-
Zaloga
oblik za
gospode, dame, deco
samo Šelenburgova ulica 3
Gričar & Mejač
najnovejši kraj
najnižje cene
Damski platni Din 225-
Damske oblike Din 225-

VODNE TURBINE

avtomatične regulatorje, zatvornice itd.

izdeluje in dobavlja

Ing. F. Schaeffer, Skofja Loka

Konkurenčne cene. Prvovrstne reference.

Zahtevajte ponudbe.

Lesni industrijci!

Iščemo v Sloveniji zveze z večjim lesnim
podjetjem z lastno žago v svrhu stalnega
dobavljanja žaganega materiala za izvoz,
v večjih količinah. Cenjene ponudbe izvo-
lite nasloviti na »PUBLICITAS« d. d.
oglasni zavod, Zagreb, Gunduličeva 11,
pod »Za 4701«.

Mlekarska zadruga na Vrhniki

ima v zalogi polnomasten najfinerši

SIR V HLEBIH

20 do 90 kg, ki ne zaostaja prav
nič za pravim emendolcem.

Blago solidno!

Cene nizke!

Ljubljanska kreditna banka

Dejniška glavnica:

50,000.000 Din

Rezervni zakladi ca.:

10,000.000 Din

Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta

podružnice: Brežice, Celje, Crnomelj, Gorica, Kranj, Maribor,

Metković, Novi Sad, Plju, Sa-ajevo, Split, Trst.

Agencija: Logatec.

Se priporoča za vse v bančništvu roko spadajoče posle

Brzjavni naslov:

Banka Ljubljana

Telefon števil.: 261, 413,

502, 503 in 504

IVAN JAX in sin
Ljubljana, Despotova cesta 2.
Najboljši šivalni stroji in
pletni stroji. — Isborna
konstrukcija in elegantna iz-
vršitev in tovarna v Ljubli-
ni. — Ustanovljena 1887. — Vseeno
poučuje brezplačno. — Pos-
redni deli. — 10 letna gar-
ancija. — Pisalni stroji ADLER
in URANIA. — Kolesa in prvi
tovarni DÜKKOPP, STYRIA,
WAFFENRAD in KAYSER.

Tkanine za pohištvo

pliša, moqueta, afrika, strune, peresa, gradla za mo-
droce, rolete, jute, platna, žebje in ostalih tapetnih
in sedlarskih potrebščin nudi po najnižjih cenah

I. OMERZO I DRUG

ZAGREB : Petrinjska ulica 3 — dvorišče.
Telefon broj 21—83.
Na debelo! Na drobno!

? KJE SE NAJBOLJE KUPI, JE ?
ZE BREZ DVOMA ZNANO ?

„Pri nizki ceni“

Ign. Žargi, Ljubljana

Sv. Petra cesta 3.

Nudi cenj. odjemalcem veliko izbero po-
trebščin za krojače in šivilje, vseh prvo-
vrstnih svil, flora in vsake vrste damskih,
moških in otroških nogavic, jumperjev ter
raznega perila, svilen in pletene samo-
veznice itd. itd.

la Knoch jermena za pogon

vedno na skladišču
A. Lampret
Ljubljana
Krekov trg št. 10.
Telefon št. 247

NOVO! NOVO!

Največje zanimanje

vlada za zgradbo stanovanjskih hiš v sistemu

„SEIDEL“

ker je zidanje v tem sistemu tehnično in ekonomsko
dovršeno, najhitrejša in najcenejša. Splošno pozornost
vzbujajo

nosniki sistema „SEIDEL“

kateri nadomeščajo lesene stropnike, železobetonske
preklade itd. Natančnejše podatke dobite pri stavbnem
podjetju JAKOB ACCETTO, sin Ing. Viktor Accetto
in drug, Ljubljana, Tabor št. 2.

Stopnjice - SEIDEL - ograje.

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z. o. z.
na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestujejo

na lugodnejše.

Varnost nudijo lastna palača, hotel »Union«, hiše in
zemljišča. — Krediti v tekočem računu. — Po-
sojila proti poroštvu, vknjižbi na posestva i. t. d.
— Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

»ABADIE«

CIGARETNI PAPIR

zopet stalno na zalogi. —

A. Lampret, Krekov trg 10.

Nova HIŠA

s tremi sobami, tremi kuhinjami in

prodajalno, SE PRODA po ze-

lo ugodni ceni. Oddaljenost 10 minut od Maribora. —

Ponudbe in informacije daje uprava »SLOVENCA« v

MARIBORU. 2237

Vsak, kdor potrebuje nov klobuk.

naj si ga odlej kupi v bogati zalogi najmodernejših, najfinjših in priprostih
klobukov pri

Jos. Polc, nasl. A. Jamnik, Ljubljana, Stari trg.

Pol ceneje kot drugje.

Najnovejši damski klobuki

došli v modnem salonu

IDA ŠKOF-WANEK, NASLED.

Ljubljana, Pod Trančo 2

Preoblikovanje in predeiovanje se točno izvrši.

Priznana sodne cenel

Priznana sodne cenel

Najcenejše in največje skladišče dvokoles, motorjev, otroških
vozičkov, šivalnih strojev, v-a-kovrstnih nadomestnih delov,
pnevmatik. Posebni oddelki za popolno po-
pravo, emajliranje in neniklanje dvokoles, otro-
ških vozičkov, šivalnih strojev itd. — Prodaja
na obroke. — Ceniki franco.

„TRUBNA“, F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane
vloge po dogovoru brez vsakega odbitka. — Svoje prostore ima
tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači, zidani še pred vojsko,
iz lastnih sredstev. — Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača,
veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski po-
sojilnici kot zadruzi z neomejenim jamstvom za vloge vsi
člani z vsem svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost
vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 200 milijonov kron

Najprihodnji uskrni
darovi!

Penkala olovka
i zlatno naliv pero

Velika zaloga

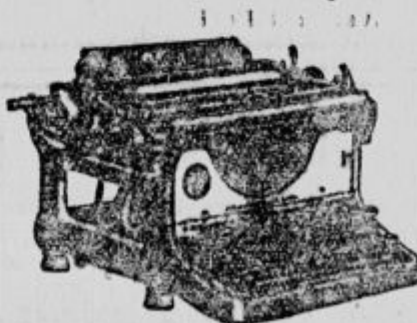
klobukov

za gospode in
dečke ter vsako-
vrstne čepice.

Razpis šolske zgradbe.

Krajni šolski svet v Spodnji Šljivnici pri Grosupljem
razpisuje zgradbo nove šole enorazrednice v Sp. Šljivnici.
Natančne informacije dobe reflektanti pri krajnem šol-
skem svetu v Sp. Šljivnici. Ponudbena razprava bo dne
3. maja 1925 ob 15. uri v Sp. Šljivnici na licu mesta.

The Rex Co., Ljubljana

Najstarejša in
največja speci-
jalna trgovina
v Jugoslaviji

s pisalnimi, raču-
niskimi in kopirni-
skimi stroji, razno-
vrstnimi aparati, pi-
salniško opremo in s
vsemi tovrstnimi
potrebščinami.

Ustanov. 1906.
Telefon št. 200

POZOR! Automobilisti! POZOR!

Kdor želi svoj avto za spomlad pustiti novo ličati ali
tapecirati, naj se obrne na

MARTIN MALI

auto-ličanje in tapetništvo — DOMŽALE.
MODERNE DELAVNICE. NAJNIZJE CENE!

Modni salon

Barborič-Završan

Ljubljana, Mestni trg št. 7

prilaga veliko zalogo svilenih klobukov
slamnikov in nakita po zelo nizkih cenah
Slamniki od Din 80 — naprej.

Ljubezen in zlato.

Angleški spisal Jack London, prevel J. M.

Socialistični časniki so z veliko radostjo izra-
bljali te njegove besede, ki so jih v tisočih in deset
tisočih letskih razširili po celem San Franciscu. Čas-
nikarji pa so mu zadeti v živo povračali z edinim
sredstvom, ki so ga imeli v svoji moči — z zlorabo
tiskarskega črnila. Napad je postal hujši kakor kdaj
poprej. Cela zadeva se je pogreznila v najgloblje glo-
bine sovraštva in divjaštva. Ubogo revo, ki si je sama
vzela življenje, so izvlekli iz groba in paradržali z
njo na tisočih skladih papirja kot mučenico in žrtvijo
divje Daylightove krute nasilnosti. Objavljali so
resne, statistične članke, dokazujoč z njimi, da je pri-
šel svojo pot s tem, da je ubogim rudarjem ropal
kleime in da je zaključni kamen za svoje premoženje
položil z izdajsko kršitvijo zvestobe do Guggenham-
merjev pri kupčiji za Ophir. Napisali so uvodne član-
ke, kjer so ga nazivali sovražnikom človeštva, člo-
veka, ki ima vse lastnosti in kulturo divjega jamskega
človeka, podpihovavca in hujskača potratnih trgov-
skih neprilik, uničevalca mestnega prospeha in kup-
čiji in trgovini, anarhista pogubonosnih groženj; in
neki uvodni članek je priporočal, da bi bile vislice
edino zdravi nauk zanj in njemu podobne, ter je za-
ključeval v goreči nadi, da se mu neki dan njegov
veliki avto razbije in on z njim vred.

Daylight je bil podoben velikemu medvedu, ki
n val na čebelni panj in ne oziraje se na pikanje
čebel trdovalno izkopa med. Škrtal je z zobmi in
udaril nazaj. Prišel je z naskokom na dve parobrodni
družbi, ki se je razvil v ljut boj z eno mestno, eno
državno in eno kontinentalno obrežno parobrodno
družbo. Pa dobro; hoteli so boj in sedaj ga imajo. To
je baš bilo, kar si je želel, in se je čutil opravičenega,
da je prišel iz Klondyke, kajti tu je igral pri večji
mizi kakor na Yukonu. Z njim v zvezi je bil odvetnik
Larry Hegan, ki je imel sijajno plačo in knežje po-
stranske dohodke. Hegan je bil mlad Irec, ki je bil
že na poti do slovesa in čigar posebna bistroumnost

je bila neznana, dokler se Daylight ni združil z njim.
Hegan je imel keltsko domišljijo in drzovitost in to v
toliki meri, da je bilo treba hladne Daylightove raz-
sodnosti, ki ga je brzdala. Hegan je bil napoleon-
skega zakonitega duha, a brez ravnovesja, to ravnove-
sje pa mu je dajal Daylight. Sam zase bi Irec ne
uspel, pod Daylightovim vodstvom pa je bil na ravni
poti do bogastva in slave. Vrh tega tudi ni imel več
osebne ali javne vesti kakor Napoleon.

Hegan je vodil Daylighta skozi vse zapletene
skrivnosti moderne politike, organizacijo delavcev in
trgovsko in družbeno pravo. Hegan je bil, ki je v ro-
dovitnosti in iznajdljivosti virov in nasvetov odprl
Daylightu oči do silnih možnosti borbe dvajsetega
stoletja, ki se mu o njih še sanjalo ni. A zopet je bil
Daylight, ki je zavračal, vzprejemal, izvrševal, snoval
borbe in jih vodil. Za dve parobrodni družbi sta imeli
vse izgleda, da to borbo dobita, saj je bila obala Ti-
hega oceana polna življenja in vrvenja od Puget Sun-
da do Paname, in mesto San Francisco je bilo živahno
središče. Vse je kazalo, kakor da mora Daylight po-
časi na kolena. Tedaj pa je on udaril — na obe pa-
robrodni družbi, na San Francisco in celo obalo Tihega
morja.

Tega udarca izprva ni bilo tolikanj čutili. V San
Franciscu se je vršilo zborovanje Društva krščan-
skega prizadevanja, unija (= društvo) št. 927 eks-
presnih voznikov je zaradi ravnanja z majhno kopico
prtljage pri Ferry Bruldingu vzdignila precejšen
hruš; nekoliko glav je bilo pobitih, nekaj tucatov
ljudi aretiranih in prtljaga končno dostavljena. Nikdo
ne bi mislil, da je bila za vsem tem malenkostnim
prepirom fina irska Heganova reka, ki ji je dalo moč
klondyško zlato Burning Daylighta. V najboljšem slu-
čaju je bila cela reč neznatna zadeva — vsaj videlo
se je tako. Toda spor je vzela v roke zveza voznikov,
za katero je stala cela delavska korporacija Obmor-
ske fronte. Stopnjo za stopnjo se je pričel razvijati
štrajk. Odklonitev kuharjev in natakarjev, da bi
stregli štrajkolomnim voznikom ali delodajalcem
voznikov je potegnla kuharje in natakarje za seboj
v štrajk. Mesarji so se branili dajati meso restavran-

tom, ki so imeli stavkolomne kuharje in natakarje.
Združene zveze delodajalcev so sklenile skupno trd-
no fronto, pa so zaznale, da jim stoji nasproti 40.000
organiziranih delavcev iz San Franciscu. Nato so za-
štrajkali peki restavrantov in vozniki pekov, za njimi
pa mlekarji, mlekarški vozniki in klavci kureline.
Gradbeni obrtniki so v nedvoumni izrazih izjavili
svoje razmerje do štrajka in cel San Francisco je bil
pokleni.

Ampak še vedno se je to zgodilo samo v mestu
San Francisco. Heganove spletke so bile mojstrske in
Daylightov boj se je neprestano uspešno razvijal. Mo-
gocna borbona organizacija, poznana pod imenom
Unija mornarjev pacifiške obale, se je branila delati
na ladjah, tako da so morali štrajkolomni pristaniški
delavci in tovarni težaki nalagati tovore na ladje.
Unija je stavila ultimati in potem poklicala ljudi na
štrajk. To je bil ves čas končni cilj Daylightov. Unij-
ski uradniki so prišli na vsako obrežno ladjo, ki je
prispela, in poslali njeno moštvo na suho. Mornarjem
so se pridružili kurjači, strojevodje pa pomorski ku-
harji in natakarji. Z vsakim dnevom je naraščalo šte-
vilo praznujočih parnikov. Štrajkolomno moštvo je
bilo nemogoče dobiti, ker so bili člani mornarske
unije boreci, izveščani v trdi šoli na morju, in kadar
so ti nastopili, je grozila štrajkolomcem kri in smrt.
Ta položaj štrajka se je razširil ob celi pacifiški obali,
tako da so bile vse luke polne praznujočih ladij in se
je promet po morju decela ustavil. Pretekali so dnevi
in tedni, in štrajk je trajal dalje. Coastwise Steam
Navigation Companyja in The Havacion, Nicaraguan
and Pacific-Mexican Steamship Companyja sta po-
polnoma ustavili promet. Stroški za boj proti štrajku
so bili ogromni, pri tem pa družbi nista imeli nika-
koršnih dohodkov, in tako se je položaj dan za dnem
slabšal, dokler se ni pojavil klic: »Mir za vsako ceno.«
Pa miru še vedno ni bilo, dokler niso Daylight in nje-
goví zavezniki izžirali vseh svojih kart, pobrali do-
biček in pripustili, da je dobršen del ogromnega
ozemlja zopet prijel za delo.

(Daje sledi.)

Krasna parcela
poleg tivoljske mestne dre-
venice se ugodno proda.
Vprašati: Cesta v Rožno
Ljubljana, Vrbovčeva ul. 3.
dolno št. 10.
2197
Prave vzorce
in GORNJE DELE CEV-
LJASTVA samo pri izde-
lovatelja BLATNIK KAREL,
Ljubljana, Vrbovčeva ul. 3.
Kupujem kožo
domačih zajcev, vsako mno-
žino, plačam najvišje cene.
KORASEVIČ - Zagreb,
Kapital 14.
1592

Ne pozabite, da dobite pri nakupu blaga preko Din 50—
10%, popusta 50% samo pri trdnosti

B. Veselinović & Komp., Maribor, Gosposka ul. 26

Najlepše velikonočno darilo!

Pozor!

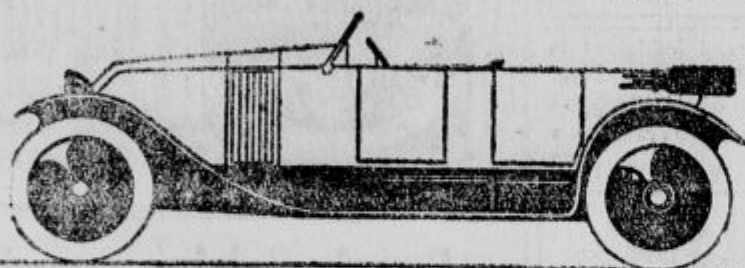
Samo 300 Din
franko na dom!

Ta garnitura kuhinjske posode je iz najboljšega aluminija, srebrno-bela in desetletja trpežna. — Do- bavlja se proti predplačilu ali pa po povzetju.

Kovinska industrija INŽ. J. & H. BOML, Maribor, S.H.S.

Cenit brezplačno. — Inačrt priljubljen. — Ako bi se ogledalo, se vzame radovoljno nazaj. — Koro- (ite tako), ker ne vemo, če nam bodo razmere dopustile vzdržati trajno to ceno po posode držijo in sicer gornja vrsta od leve na desno po 2 1/2, 1 1/2 in 1 1/4 l, in spodnja vrsta po 1, 1 1/4, 1 1/2, 1 3/4 l, premer ponve 20 cm.

Renault-automobili

najcenejši, najbolj ekonomični
najsolidnejši in najelegantnejši.

Cena 4 sedežnemu vozu fr. 14.550*— franco Paris.

Zastopnik za Slovenijo:

E. MALHAPE, Ljubljana, Krekov trg št. 10.

Kdor si zida hišo

in čeli imeti iz zanesljivo subega, izpod Triglavskega, prvovrstnega lesa po nizki ceni: OKNA, VRATA, PORTALE, IZLOŽBE, VERANDE, STOPNICE in sploh vsa mizararska dela, naj se obrne na trdnost

M. Gogala, strojno mizarstvo na Bledu.

Priloga se posebno za Orlovke in ljudske domove, župnišča in cerkvene klopi.

Strojne tovarne in livarne d. d.

Ljubljana, Dunajska cesta št. 35

Zvonarna

Karlovška cesta št. 1

Čast. gosp. kn. škof. komisar pater Hugolin Sattner je dne 2. aprila v tej zvonarni preizkusil 8. bronastih zvonov za Smeredovo pri Beogradu in sicer:

C od 1767 kg, Es od 1001 kg, F od 696 kg, G od 558 kg in C od 254 kg, skupaj 4276 kg ter strokovnjaški ugotovil:

Vsi zvonovi so med seboj v najlepšem razmerju, celo oktava mali C, ki ga je najtežje zadeti, je v popolnem soglasju z velikim C. Dispozicija nudi prav lepe kombinacije n. pr. mol-trizvok C, Es, G, C; dalje melodično zvenenje Es, F, G; tercsekstni akord Es, G, C; najlepša kombinacija pa vsi skupaj. Izjavlja, da se je litje izborna posrečilo po obliki in tonih.

Vodne turbine

za vse razmere s hidraulično-hidro-
statičnimi in elektro-odpornimi regulatorji

Do sedaj je postavljenih čez 8000 turbin s c. 3.700.000 h. s. — Dalje izdeluje zatvornice, jezove, vse stroje za papirnice in celulozne in karton. tovarne, stroje za užgalice, transmisije itd. Znano solidni proizvodi in prvovrstne konstrukcije! Zastopnik: Inž. G. ZEMANEK, Ljubljana, Gorupova ul. 17. Tel. 621.

Za velikonočne nraznike

PRASKA SUNKA ter različne DELIKATESE, kakor: Ementalski sir, sardine, različne konzervirane ribe, konjak, rum, čaj, čokolada, likerji vseh vrst, bučljaka in desertna vina, šampanjec itd., nudi trdnost

FR. KHAM - nasproti hotela Union.

ZNATNO ZNIZANE CENE!

Radi dovršitve gradbenih del takoj **NAPRODAJ**

2 rabljena bagerja

(Löffelbagger) — izdelek „Menck & Hambroek“, in

4 rabljene lokomotive

ena 140 KS, tri po 160 KS, 900 mm širine, prvovrstni nemški izdelki. — Reflektantje naj se javijo pod štiro: »I. I. 9678« na Rudolf Mosse, Berlin, SW. 19.

Krapinske toplice

pri Zagrebu, zdravijo protin, revmatizem, išias, ženske bolezni itd. Stalna vojaška godba, električna razsvetljava, kino, lasna radio postaja in razne zabave. Izven glavne sezone znatni popusti na ceni. — Pojasnila daje brezplačno Kopalniška uprava Krapinske Toplice. 2226

OBLEKA

moške in ženske šivilje in fine domače konfekcije Din 650, fine damsko volnene obleke Din 240, damski plašč Din 450, fantovska obleka Din 75, deželjska obleka Din 50.

Razpošilja veletrgovina

R. Stermecki, CELJE št. 18

Ilustrovani ceni s čez 1000 slikami se pošlje vsakemu zastopniku, vzorci ed suknin tkanj in razne manufakturne robe po umu do 8 dni na ogled. Kdor pride s vsakom osebo kupovat dobi nakupno primerno povrnitev vožnje. Naročila čez Din 500 poštnine prost. Trgovci engross cen.

Razglas. PRODA SE zaradi preselitve lastnika v inozemstvo že mnogo let obstoječa

velika trgovska HIŠA

V tej hiši obstoji že nad 50 let dobro vpeljana, zelo renomirana dobro doba trgovina, posebno z manufakturnim blagom, prej tudi s specerijskim. — Hiša stoji v sredini mesta na zelo ugodnem, prometnem prostoru. Ima v pritličju zelo prestoren trgovski lokal in tik tega lokala dva velika prostora za skladišča in pri vrodu v hišo tudi en manjši lokal, pripraven tudi za trgovino. — V prvem nadstropju je veliko stanovanje s 5 prostornimi sobami z razgledom na glavni trg, kuhinja, shramba, ter v podstrešju dve sobi za uslužbenke. — Natančnejša pojasnila in pogoje daje Virko Hudovernik v Radovljici.

ČOPIČE
za slikarje,

zidarje,
pleškarje,
kakor vsa
štetarska dela
izdeluje najceneje
HINKO ŠIMENC
Ljubljana, Tržaška c. 5

MODERNI DAMSKI SLAMNIKI

Bratje Oberwalder, Domžale.

Stroški pri uporabi bencina.

Vozi brez bencina!

Adaptiral svoj auto-aktor ali stabilni motor s patent. HAG-generatorjem.

Kuri z ogljem!

Prospekti in referance daje

Jugo-Hag

Ljubljana i Telefon 560
Bohorjeva ulica 24.

Stroški pri uporabi oglja.

Robert Smielowski,

arhitekt in mestni stavbenik,

LJUBLJANA :: Rimska cesta 2.

IZVRŠUJE NACRTE IN PRORACUNE, PREVZEMA STAVBNA DELA VSEH VRST, KAKOR TUDI PROJEVANJA IN CENITVE VSAKOVRSNIH POSLESTEV POD SOLID. IN NAJUGODNEJŠIMI POGOJI.

Zidna opeka

od lastne opekarne na Viču, priznana kot najboljša kakovost, in od skladišča, OPEKARSKA CESTA št. 18, po najnižji dnevni ceni.

Tvrška I. C. Mayer v Ljubljani

naznanja, da je otvorila

s početkom pomladanske sezijske posebni

oddelek s čevlji

vseh vrst. Čevlji prvovrstne kakovosti se prodajajo po izredno nizkih cenah ter se nudi s tem cenjenemu občinstvu prilika za najugodnejši nakup. — P. n. občinstvo se vlijudno vabi, da si ogleda v prodajnih prostorih tvrške novi oddelek s čevlji, zagotavljajoč mu najsolidnejšo postrežbo.

Trgovska banka d. d., Ljubljana

Podružnice: Maribor,
Kamnik, Novo mesto,
Ptuj, Radek, Kranjce,
Slovenjgradec

Dunajska cesta št. 4 (v lastni stavbi)

Kapital in rezerve Din 19.000.000*—

Izvršuje vse bančne posle najugodnejše in na najmanjše

Ekspozitura: Prevalje

Brzojavke: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 458